

“ASDEP GÖREVLİSİ/ELEMANI” BİR UYDURMA/ YUTTURMA’MI?

100 MİLYON TL DEN FAZLA BİR KAMU ZARARI vede SOSYAL HİZMET İÇİN HAK/HUKUK , BİLİM VE TEKNİK AYKIRILIKLAR KONUSUNDA BİR DEĞERLENDİRME VE ÖNERİ

Nihat Tarımeri
Sosyal Hizmet Uzmanı

DURUM:

Aile ve Sosyal Destek Programı(ASDEP) görevlisi/elemanları

1)Son zamanlarda ASPB yetkilerince sık sık ve yoğun bir şekilde “Aile ve Sosyal Destek Programı” diye bir “şey”den bahsedilmeye başlanmıştır.. Bazen “Danışma yönlendirme/ASDEP görevlisi-elemanı gibi çeşitli dillendirmeler de söz konusu olmaktadır..Buna bağlı olarak yeni iş olanağı için siyasi bir dillenmede öne çıkarılmıştır. Sosyolog gibi bazı meslekler açısından ayrı bir iştahın da arttığı görülmektedir.Bir meslek yetkinliği yerine daha çok bir “iş” özelliğinin kazandırılmak istendiği de gözlemlenmektedir. Çeşitli illerde herhangi bir satın alım duyurusu yapılmadan sadece ASDEP görevlisi için mülakat sonuçları dahil yapılan duyurular sonucu bazı uygulamalar başlatılmıştır.Kısa süreler ile bir hizmet alımı söz konu iken 2017 yılı için de aynı yöntem ve uygulama aynen devam edecektir.Özellikle sosyal hizmet uzmanı/ sosyal çalışmacı dışında sosyolog,psikolog,PDR ,aile ve tüketici gibi meslek elemanlarınca ayrı bir iştah olunması ve söz konusu olan bu uygulamanın bir hizmet satın alımı ile mümkün kılınması/dillendirilmesi vede bazı ek çalışmalar da dikkat edicidir.Kamusal bir hizmet kapsamında böyle bir görev ve kadro ile kamusal bir harcama dahil böyle bir uygulamanın sosyal hizmet ile ilgili boyutunun bu açıdan ayrıca ele alınması da zorunlu kılınmıştır

2)Bu bağlamda ASDEP görevlisi/elemanı /danışma yönlendirmeci gibi bu çeşitli dillendirmeler de görüldüğü gibi internet ortamında söz konusu olmaktadır.ASPB nın web sayfasında da ayrı başlık altında bu uygulamaya yönelik çeşitli bilgilere de yer verilmiştir(1). Bu bilgilerin arasında ki bazı bilgilere de yer verilmektedir.. “*Mayıs 2012 tarihinde pilot iller olarak belirlenen Kırıkkale ve Karabük’te uygulanmaya başlanan Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) ile sosyal yardım ve hizmetlere ihtiyaç duyan aile ve bireylerin objektif kriterlere göre tespit edilmesi, sosyal yardım ve hizmetler ile diğer kamu hizmetleri hakkında bilgilendirilmesi ve yararlanmalarının sağlanması ve bu suretle yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve refah seviyelerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.Gereğe ise Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, ASDEP ile bir taraftan kaynakların daha etkili kullanılması diğer taraftan sosyal destek sisteminde daha adil bir yapı oluşturulması öngörülmektedir. Sosyal destek ve sosyal hizmet alanında sağlık, istihdam ve eğitim hizmetleriyle birlikte, aile bütünlüğünün korunması, güçlü ve mutlu aileler için "aileye, aile içinde destek" verilerek özel ilgi bekleyen ailelere ulaşabilmek için "Aile Sosyal Destek Programı" (ASDEP) hayata geçirilmiştir.*” denilmektedir.

3)Yaşanılan sorunlara yönelik tespitler ve öneriler ile de bu yönde bir gereksinim öne çıkarılmıştır. Sosyal Hizmet Merkezi /SHM ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma gibi yapılar dahil Bakanlık kapsamında söz konusu olan sosyal hizmetler ve sosyal yardımların hala etkin olmadığı da bu arada açıklanmaktadır..Hacettepe Ün.Sosyal Hizmet Bölümünde ki kişilerce de bir proje ekibi görüldüğü gibi oluşturulmuştur.Bakanlıkta yer alan uygulamalı birimlerin dışında ayrı bir birim ve uygulama için ise :” *Sosyal destek ve sosyal hizmetlerin hak temelli olarak bütünlüklük bir şekilde sunulduğu bir*

sosyal destek sistemi kurmak ;Sosyal destek ve hizmet politikalarını, sağlık, istihdam ve eğitim politikalarıyla uyumlu yürütmek, ; Sosyal destek ve hizmet alanında sağlık, istihdam ve eğitim hizmetleriyle birlikte hane ve arz odaklı bir hizmet sistemi kurulmak,;Aile merkezli, vatandaşların ihtiyacını yerinde ve ivedilikle gidermeye ve ailelere rehberlik hizmeti sunmaya yönelik bütüncül hizmetler geliştirilmek, ;Ailenin gereksinimlerini belirleyerek ihtiyaç duyulan profesyonel desteği sağlamak ;Ailenin yaşadığı sorunları önlemek ve çözmektir” şeklinde sisteme dayalı bir hedefinde söz konusu olduğu görülmektedir. Bakanlık kapsamında ayrı bir proje ekibinden bahsedilmiş olunması, ekibin özelliği , “sosyal hizmet araştırması” kapsamında aranılan bir sistem ise bir “program” şeklinde adlandırılmıştır.

4)Bir uygulamaya yönelik kavramsal dahil bu adlandırma nedeni ile de sadece sosyal hizmet boyutu dışında risk haritalama gibi veri toplama ,örnekleme gibi yöntemlerini de içeren istatistik bilim ve tekniğe dayalı “Türkiye İstatistik Kanunu” ve “Türkiye İstatistik Kurumu/TÜİK” gibi kurumsal bir yapı ile de ilgili bir ilişki de özellikte öne çıkarılmıştır. 2012 yılında belli bir pilot çalışma ile Bakanlık birimleri dışında başlatılan böyle bir çalışmanın proje şeklinde ayrı bir nitelik kazandırması vede buna bağlı olarak belli bir süre ve bütçeyi içeren bu çalışmanın 2016 yılında yoğun bir şekilde yaygınlaştırıldığı ve bu yöntem ile vede 2017 de 100 Milyon TL ile yapılacak kamusal bir harcamanın da devam edilmek istendiği anlaşılmaktadır.Vergi verenlerini de ilgilendiren bir durum da ortaya çıkmaktadır. Öne çıkarılan SHM leri içinde de ayrı bir şekilde ASDEP görevlisi gibi ayrı bir görev ve yetki de görüldüğü gibi öne çıkarılmıştır. Bu açıdan bakıldığında Bakanlık tarafından yayınlanan Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği dahil Bakanlık kapsamındaki diğer yönetmelikler de söz konusu olan düzenlemeler arasında ASDEP görevlisi/elemanı veya danışma yönlendirme elemanı gibi ne bir tanım ne de bu yönde bir yetki ve göreve ise rast gelinmemektedir.Sanki SHM nin bir risk yönetimini de içeren asli bir görev yok sayılarak bu yönde bir ihtiyaç ortaya çıkarılmıştır. Aynı çatı altında ayrı bir paralel bir yapı ve topluluk oluşturulmuştur.Bu nedenden dolayı kamu kaynakları verilen bir hizmet için ortaya çıkan liyakat ve nitelik dahil bu boyutların bilim dahil hem teknik hemde hukuksal açıdan uygunluğunun bu açıdan aranılması ve değerlendirilmesi de gerektirmiştir. Çocuk dahil toplumun da geleceğini ilgilendiren 20 milyon hak sahiplerinin ayrı bir şekilde güvence altına alınması da temel bir neden olmuştur..

5)Yansıyan açık bilgiler ile ASPB tarafınca web sayfalarında yayınlanmış diğer bazı bilgilere de ulaşabilmek mümkündür.Bunların arasında Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünde ki “Araştırmalar” bölümünde (1) “ASDEP -Sosyal Hizmet Merkezleri” ilgili ayrı bir bilgiye de yer verilmiştir. “**64. Hükümet Programında** “Sosyal yardım veya sosyal hizmete ihtiyacı olan bütün dezavantajlı vatandaşlarımıza ulaşacak olan Aile Sosyal Destek Programı’nın (ASDEP) **alt yapısını tamamlayacak ve yeterli sayıda nitelikli personel istihdam ederek ASDEP’i aşamalı olarak hayata geçireceğiz.**” Ayrıca “Aile bazında eğitim, sağlık, istihdam, gelir gibi alanları içeren sosyal **risk haritası çıkaracağız.**” ifadelerine yer verilmiştir.” Buna istinaden, **64. Hükümet 2016 Yılı Eylem Planında,** “Aile Sosyal Destek Programının altyapısı tamamlanacak ve uygulama başlatılacaktır” taahhüdü yer almaktadır. ASDEP, aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan **ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden (eğitim, sağlık, istihdam vs.) yararlanılmasının sağlanması amacıyla sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini de içeren bir Programdır. ASDEP ile nihai olarak, yaşam koşullarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu Program ile Bakanlığımız tarafından sunulan sosyal yardım ve sosyal hizmetler başta olmak üzere kamunun imkânları ve hizmetleri konusunda desteğe ihtiyacı olan kişi ve ailelere ulaşılması, psikososyal ve ekonomik durumlarının incelenerek değerlendirilmesi ve ihtiyaç duyulan hizmetlerden yararlandırılmalarına yönelik, rehberlik ve yönlendirmenin yapılması suretiyle vatandaşlarımız ile kamu hizmetlerinin daha hızlı buluşturulması hedeflenmektedir. ASDEP ile aile ve kişilerin Bakanlığımız hizmetlerinden yararlanma süreçlerinin izlenmesi de hedeflenmektedir.”Dolayısı ile siyasi ve idare tarafından söz konusu olan bir irade ile dezavantajlı bir grubun öne çıkarıldığı böyle bir hedef grup için sosyal yardım dahil sosyal hizmet yöntemlerinin öne çıkarıldığı “Program” şeklinde ki bir adlandırma/kavramlaştırılmanın “sosyal hizmet araştırması” kapsamında öncelikle hedeflendiği de anlaşılmaktadır.**

6)Sosyal araştırma gibi sosyal hizmet bilimi bağlamında da **“RİSK HARİTALARININ OLUŞUMU”** gibi bir teknik bir ihtiyaç ve hedef ise şu şekildedir. *“Hazırlık çalışmaları devam eden Bilgi İşlem altyapısı vasıtasıyla sosyal sorunlara ilişkin anlık veri girişleri sayesinde il, bölge ve **ülke düzeyinde sosyal risk haritalarının oluşturulması sağlanacaktır. Risk haritaları, girilen veri sayısı ve tespit edilen sosyal sorunlar ile doğru orantılı olarak netleşecektir.İhtiyaç sahibi aile ve bireylerin tespitinin yanı sıra sosyal sorunların analizine de imkân verecek “Alan Taraması” ASDEP’in önemli unsurlarından biridir. Alan taramaları ile veri girişleri gerçekleşecek, yerel, bölgesel ve ülke düzeyinde oluşacak risk haritaları ile iller ve bölgeler arası farklılıklar gözlemlenebilecek, böylece duruma uygun yeni tedbirler uygulanacak, ihtiyaç doğrultusunda ulusal düzeyde yeni politikalar geliştirilebilecektir. Böylece risk gruplarında yer alan kişi ve ailelerin söz konusu “risklerden” uzaklaşmalarına yönelik çalışmalar yapılmış olacaktır”*** Bu bağlamda görüleceği gibi istatistik bilim ve tekniğini de de içeren bir sosyal hizmet araştırma için de bir veri toplama ve tespiti yönelik Türkiye çapında bir alan çalışmasının daha fazla öne çıkarıldığı da anlaşılmaktadır.

7)Gene bu bağlamda **“SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ (SHM) ve ASDEP”** başlığı ile bir ilişki de öne çıkarılmıştır. Şu şekildedir.*“Bakanlığımız tarafından sunulan gündüzlü hizmetler büyük ölçüde Sosyal Hizmet Merkezleri aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmaktadır. 09.02.2013 tarihli ve 28554 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliğinin hazırlık sürecinde SHM’lerin Başvuru, Tespit ve İzleme birimleri, Aile Sosyal Destek görevlilerinin çalışma mekânı olarak planlanmış ve söz konusu birimin görevleri ASDEP göz önünde bulundurulurken hazırlanmıştır. SHM’ler bundan sonraki süreçte de büyük ölçüde sahada çalışacak ASDEP görevlileri için çalışma mekânı fonksiyonu yerine getirecektir. Bu sayede 64. Hükümet programında yer alan “Sosyal Hizmet Merkezlerinde yürütülen hizmetlerimizin çeşitliliği ve etkinliğini artıracacağız” taahhüdüne uygun olarak çalışmalar devam etmiş olacaktır.”* Böyle bir uygulama için ise **“ASDEP İNSAN KAYNAĞI”** şu şekilde öngörülmüştür. *“ASDEP’in ülke geneline yaygınlaştırılması için özel hizmet alımı yoluyla öncelikle 1.500 personelin istihdamı süreci başlatılmıştır. ASDEP Görevlileri;1- Sosyal Hizmet 2- Psikoloji3- Sosyoloji4- Çocuk Gelişimi 5- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık6- Aile ve Tüketici Bilimleri bölümlerinden mezun adaylar arasından geçerli KPSS P3 puan türünden en az 60 (altmış) puan alanlardan, başvuruda bulunanların en yüksek puana göre sıralanması neticesinde, her bir İl için alınacak ASDEP görevlisi sayısının 4 (dört) katı aday içerisinden İl Müdürlüğünce yapılan değerlendirme sonucunda istihdam edilecektir.”* Bu bağlamda veri toplama ve tespit edilmenin ötesinde önleme ,danışma,rehberlik ,koruyup kollanmayı da içeren esirgeme boyutunun kamusal bir hizmet için bir sosyal hizmet kuruluşu olan SHM ile bir ilişkisi de öngörülmüştür.”**ASDEP görevlisi”** gibi bir görevlendirmeden bahsedilerek bir görev ve yetki söz konusu olmaSI için aranılan bir meslek ile de “sosyal çalışma görevlisi” şeklinde ki (ÇKK/3/1-e) madde de ki tanımlama ve SHM yönetmeliğinde yer verilen “sosyal inceleme” ve “meslek elemanları” ile 18 inci maddesinde takip edilen diğer maddelerde ki düzenlemeler ile de ilgili somut bir ilişki görüldüğü gibi öne çıkarılmıştır. Ayrıca yer alan bu bilgilere ek olarak “1.12.2014-8.12.2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen ASDEP Eğitim Sunumları” ile uygulamaya yönelik bilgilere de ulaşılabilmek mümkündür.Bu sunumlar arasında SİR dahil ,ASDEP Bileşim,Diyanet İşleri Sosyal Hizmet gibi çeşitli kurumsal yapılar arasında ki bilgilere de yer verilmektedir.

8)Yanı sıra aynı web sayfasın da linklenmiş ayrı bir sayfada yayımlanmaktadır (2). Bakanlık kapsamında ve gene ASDEP başlıklı ayrı bir birim şeklinde fakat bir renk ile yer aldığı da görülmektedir. Uygulamayı da yansıtan çalışmaların arasında ihale duyuruları gibi çeşitli bilgilere de görüldüğü gibi yer verilmektedir. Bunların arasında örneğin *2016 ASDEP’e İlk Alım 1500 Kadro ile Psikoloji ve Sosyoloji’ye Tahsis Edildi.”* başlıklı bir duyuruda yer almaktadır. *“ASDEP Alımlarının başlaması birçok bölüm tarafından heyecanla beklenirken, ilk alımın Psikolog ve Sosyologlara ayrıldığı açıklandı...Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu, 2016 yılında Aİle Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında bin 500 yeni sosyolog ve psikoloğun istihdam edileceğini açıkladı. 2016 yılında ASDEP’in hayata geçirilebilmesi ve etkin şekilde uygulanmasını teminen mobil bilişim alt yapısıyla desteklenen sahada görev yapacak ASDEP personeli istihdam edeceklerini belirten Ramazanoğlu, "Bin 500 yeni sosyolog ve psikoloğu istihdam edeceğiz" dedi. Bakanlık bütçesinden bahseden Ramazanoğlu, "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nun 2016 yılı için tasarıda*

öngörülen bütçe tutarı 24 milyar 799 milyon 651 bin TL'dir. Bakanlığımızın bütçesinin harcama kalemlerine, bütçe içindeki paylarına ve geçen yıla göre artış oranlarına bakıldığında 2015'ten 2016'ya 6 milyar 550 milyon TL tutarında yüzde 35 oranında artış öngörülmüştür. Bakanlığımıza tahsis edilen kaynakların yüzde 97'si sosyal yardım ve sosyal hizmetlerde kullanılacaktır" diye konuştu." Görüleceği gibi 2016 yılında aslında risk haritalama ile ilgili veriye dayalı bir sosyal hizmet araştırmaya yönelik bir uygulamanın daha çok sosyal hizmet ile ilgili diğer bir uygulamaya dönüştüğünü vede tahsis edilen kamusal bir hizmet bağlamında da "ASDEP görevlisi" gibi böyle bir görevlendirmenin siyasi açıdan da özellikle duyurulduğu görülmektedir..Görevlendirme için ise sosyolog ve psikolog gibi sosyal hizmet eğitimi dışındaki kişiler öne çıkarılmış ve bu Bakanlık idari yapısında ayrı bir KADRO ve YAPI öne çıkarılmıştır.Aslında bu duyuru ile teknik özelliği ile ilgili bir uygunluk aranılmadan aynı zamanda hukuksal boyut ise hiç bir şekilde ele alınmadığı da görülmektedir. Bu duyurular arasında özellikle 657 sayılı Kanun ,2828 sayılı Kanun ,Bakanlık ile ilgili kararname ve ÇKK gibi düzenlemelerde böyle bir kadrodan bahsedilmemesine rağmen " sosyal hizmet görevlisi" veya "Danışma yönlendirme elemanı / ASDEP görevlisi" gibi (3) çeşitli çeşitli adlandırmalardan bahsedilirken 657 sayılı Devlet Memuru Kanunu kapsamında sanki bir kadro tahsisinin söz konusu olduğundan da bahsedilmesi ile yanıltıcı bir bilgilendirmede söz konusudur.Ayrıca bu yönde ek bir kargaşa ve belirsizliğe de neden olmaktadır.

9)Gene bu bilgiler arasında söz konusu olan bir proje çalışmasının Bakanlık açısından yer alınması konusunda bazı tartışmalar da yansıtılmaktadır.Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ile bir ilişki aranılırken aynı zamanda SYDV larında yaşanan sorunda yansımaktadır.Bu tartışmalar sonucunda da 64 il için alım ihalelerin başladığıda görülmektedir. .Diğer bir bilgiye göre ise 80 il için alımdan bahsedilmektedir.Dolayısı ile söz konusu olan bu pilot çalışma görüldüğü gibi yaygınlaşmıştır. İl müdürlüklerince de; bazı çeşitli kuruluşlarda çalıştırılmak üzere belli bir sayıda "Danışma Yönlendirme Elemanı/ASDEP Elemanı" çalıştırılacaktır şeklinde bir duyuruda yapılmıştır.Ayrıca Bakanlık

" Kurumsal Mali Durum ve Beklenti Raporu -Temmuz 2016) Raporunun 11. sayfasında yer alan "Ocak Haziran 2016 Döneminde Yürütülen Faaliyetler" başlığı altındaki "Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü" ne yönelik faaliyetlere de yer verilmektedir."Merkez Projeler " başlığı altında " Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP); Genel Müdürlüğümüz yatırım programında yer alan Aile Sosyal Destek Programıyla ilgili 2016 yılı Haziran sonuna kadar; 1500 tane ASDEP görevlisi alındı. 1500 ASDEP görevlisinin kullanılması amacıyla 550 adet tablet alındı. 16-22 Nisan 2016 tarihleri arasında Ankara da yaklaşık 100 kişiye ASDEP eğiticiler eğitimi verildi. 29-30-31 Mayıs 2016 tarihleri arasında, ASDEP kapsamında kullanılacak tabletlerin, kullanımına yönelik Bakanlık Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına Ankara da teknik eğitim düzenlenmiştir."(4) şeklinde de bir bilgi verilmesi nedeni ile bu alımlar ile ilgili durumlarında bu açıdan değerlendirilmesini ve hukuksal dahil bu yönde bir uygunluğunda aranılmasını gerektirmektedir.Ayrıca 19/10/2016 tarihli ve 29862 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 03/10/2016 Tarihli ve 2016/9368 sayılı 2017 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki 2017 Yılı Programında Aile Sosyal Destek Programı'na (ASDEP) şeklinde de (5)yer verildiği görülmektedir.2017 yılında en azından 100 Milyon TL fazla bir kamu harcaması ile de yasal düzenlemeler de yer almayan bir uygulamanın kamu hizmeti açısından meşrulaştırılmak istendiği de açıkça görülmektedir. .

DEĞERLENDİRMELER VE BOYUTLAR.

İhale ve şartname

10) ASPB inca görüleceği gibi kamusal açıdan bir hizmet satın alımı söz konusudur.Sanki bir kamu görevlisi gibi bir görev ve yetkide bu arada öne çıkarılmaktadır. 2016 yılı İnternet ortamında da yayınlanan bu teknik şartnamelere yer verilmektedir. Örneğin Samsun,Karaman,Uşak ASPB İl Müdürlünce yapılan duyuru ve şartnamelerde ise görüleceği gibi işin konusu şu şekildedir.(6) 2017 yılı içinde geçerli olan bu şartname yer alan işin konusu " Bakanlığımız tarafından sunulan sosyal yardım ve sosyal hizmetler başta olmak üzere kamunun imkânları ve hizmetleri konusunda desteğe ihtiyacı olan kişi ve ailelere ulaşılması, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelenerek

değerlendirilmesi ve ihtiyaç duyulan hizmetlerden yararlandırılmalarına yönelik, gereken rehberlik ve yönlendirmenin yapılması yoluyla vatandaşlarımız ile kamu hizmetlerinin buluşturulmasının ve söz konusu hizmetlerin vatandaşlara sağladığı imkânların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının değerlendirilmesinin amaçlandığı Aile Sosyal Destek Programının hayata geçirilmesi için özel hizmet alımı yoluyla personel temini işidir.”

11) Dolayısı ile sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamasında görüleceği gibi sadece bir veri alma ve risk yönetimi söz konusu olmayıp desteğe ihtiyacı olan kişi ve ailelere ulaşılması, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelenerek değerlendirilmesi için bir yetkinlik aranmaktadır. İhtiyaç duyulan hizmetlerden yararlandırılmalarına yönelik, gereken rehberlik ve yönlendirmenin yapılması gibi bu yönde belirlenmiş olan bu işe yönelik bir hizmet satın alımı da söz konusu olmuştur. Şartnamenin üçüncü maddesinde yer alan tanımlar söz konusu olurken çalıştırılacak personelin nitelikleri ve görevler dördüncü madde de belirtilmiştir.” *Sosyal Hizmet, Psikoloji, Sosyoloji, Çocuk Gelişimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Aile ve Tüketici Bilimleri bölümleri mezunları ve bu bölümlere denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olan birinci fıkrasında (4.1.8)”* şeklinde bir nitelik ve özellik aranmıştır. Buna ek olarak KPSS ile ilgili bir başarı puanı aranırken başvuruda bulunanların en yüksek puana göre sıralanması neticesinde, alınacağı vede Danışma Yönlendirme Elemanı/ASDEP Görevlisi sayısının 4 (dört) katı aday içerisinde yapılan bir değerlendirme sonucunda asil listeye girmiş olan, (asil listeye girmiş olan personelin işe başlamaması, işten ayrılması vs. durumları göz önünde bulundurularak asil listeye giren personel sayısının % 50'sine kadar personel için yedek bir liste hazırlanır şeklinde bir özellikte aranmıştır. Ancak sosyal hizmet yöntemlerinin uygulanmasına yönelik SHM gibi asli bir görevde yer alan kişiler için ise mesleki bir oranın aranmadığı gibi sosyal hizmet konusunda eğitim almamış diğer kişiler içinde benzer bir yetki ve görevden bahsedilmiştir. Örneğin bir sağlık hizmetin tıp eğitimi almış bir doktor ile sağlık alanda çalışabilen bir sosyal çalışmacı ve psikolog benzer yetki ve görev şeklinde ele alması gibi böyle bir yaklaşım ve uygulam mümkün kılınmak istenmiştir. Şayet bir doktor eksikliği olduğu takdirde ise veteriner konusunda eğitim almış mesleklerinde benzer bir yetki ve göreve sahip olması da böylece mümkün kılınmak istenmiştir.

11) Gene şartnamede ki dördüncü madde de yer alan bir görevlendirme de ; ziyaret edilen kişi ve ailelere ASDEP hakkında bilgilendirmede bulunmak; ziyaret öncesinde sorumluluk alanında yer alan kişi ve ailelere dair mevcut idari veri tabanlarında (Bütünleşik Sosyal Yardım veri tabanı vb.) yer alan bilgiler doğrultusunda vatandaşların sosyal ve ekonomik durumlarını incelemek ve **değerlendirmek**, görüşme sırasında inceleme ve gözlemlerde bulunmak, notları ve verileri işlemek gibi bir görev arasında görüldüğü gibi bir mesleki bir değerlendirme bir görev olarak aranmaktadır. Ziyaret edilen kişiye yönelik bir hak sahibine yönelik bir yükümlülük yerine bir ziyaret şeklinde bir yetki ve görevde öne çıkarılmaktadır. Bu görevler arasında ASDEP kapsamında hazırlanan yazılımı etkin bir şekilde kullanmak ve bu yazılım aracılığıyla **gerekli veri girişlerini** yapmak olup kamu görevlisi sahip olması gereken benzer bir yetkinlik ve görevde öne çıkarılmıştır. Aile ve aile bireylerinin ihtiyacına ilişkin durumunu incelemek ve ihtiyaç duyulan hizmet veya destek ile ilgili gerekli yönlendirme ve rehberlikte bulunmak, gerektiği takdirde söz konusu desteğe erişimini kolaylaştırmak için bizzat yardımcı olmak veya aracılık etmek gibi bu görevlendirme ile de sosyal hizmetin kamusal bir görev bağlamında kabul edilmesi ile sosyal hizmet yöntemleri öne çıkarılırken sosyal hizmetler konusunda lisans eğitim dışı almış kişiler içinde benzer bir görev ve nitelikte öne çıkarılmıştır. Bakanlık ve kamunun diğer hizmetlerine ihtiyacı olan kişi ve aileleri, sorunlarının çözümü için ilgili kurum ve kuruluşlara, yerel yönetimlere ve STK'lara yönlendirmek. Sorumluluk alanındaki muhtar, öğretmen, din görevlisi, sağlık görevlisi, komşu, aile büyüğü, yörenin ileri geleni vb. kişilerle ve ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibat içinde bulunmak, kendisine iletilen bilgileri **değerlendirmek** ve bu doğrultuda gerekli çalışmaları yapmak şeklindeki bir görevlendirme ile de kamu görevlilerine sahip ASLİ bir benzer görevlendirme mümkün kılınmıştır. Çağrı merkezleri, başvurular, yazışmalar veya çeşitli bildirimler aracılığıyla kendisine ulaşan bilgileri değerlendirme ve bu doğrultuda gerekli çalışmaları yapmak ve **müdahalesi zorunlu durumlar** (konusu suç teşkil eden vb.) dışında diğer zorunlu olmayanlar için müdahaleyi de içeren yetkin ve görevli olması, ASDEP sürecinin başlatılmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve devam ettirilmesini öncelikle “ailenin veya kişinin talebi ile”

gerçekleştirmek, gerektiğinde görüşmeler yoluyla bu talebin oluşmasına katkı vermek, ASDEP sürecinde, aile tarafından destek ve yönlendirme talebinde bulunulan konularla ilgili olarak, sorunların, ailede herhangi bir huzursuzluğa, rahatsızlığa ya da karışıklığa sebebiyet verilmeden çözümü yönünde çalışmalar yapmak. Ailenin rehberlik ve destek talep etmemesi durumunda sadece durum tespiti yapmak gibi görevlendirmeler ile de sosyal hizmetler uygulamasına yönelik bir kargaşanın oluşturulmasına neden olunduğu da görülmektedir. Kamu hizmeti kapsamında kamu niteliği kazandırılmış bu görevlilerce yerine getirilmesi gereken benzer bir yetkinliğin ve görevin yanı sıra sosyal hizmet yöntemlerinin uygulama konusunda mesleksi bir özellik ve nitelik ise bu arada aranılmamıştır.

13)Gene bu görevlendirme bağlamında Bakanlık hizmetlerinden faydalanan aile ve kişileri izlemek, ihtiyaç halinde tedbirlerin alınmasına katkı sağlamak; sosyal yardım ve/veya sosyal hizmetlere ilişkin mevcut veri tabanlarında kayıtlı olmayan herhangi bir kişi veya aile ile ilgili olarak gerekmesi halinde, ASDEP sürecinin başlatılmasını ve acil durumlarda öncelikle gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak, müteakiben ASDEP sürecine ilişkin sisteme giriş işlemini gerçekleştirmek gibi ancak 657 sayılı kanun kapsamında söz konusu olan bir kamu görevlisi gibi benzer bir görevlendirme ise veri işleminde ötesinde bir görevliden de bahsedilmektedir. Yapılan yönlendirme ve rehberliğe ilişkin tüm süreci takip etmek gibi sosyal hizmet yöntemleri konusunda sosyal hizmetler/sosyal çalışma konusunda lisans eğitim dışı dışındaki kişilerce veri girişlerini sağlamak üzere paydaş kurumlardan gerekli bilgileri temin etmek ve söz konusu süreçlere ilişkin tüm veri girişlerini gerçekleştirmek bir görev olarak kabul edilmiştir. Gerçekleştirilen yönlendirmelere ilişkin destek süreçlerinin mümkün olduğunca hızlı bir şekilde başlatılmasına yönelik çalışmalar yapmak, süreçleri hızlandırmak; desteğe ihtiyacı olan kişi ve aileleri periyodik olarak (en az 12 ayda bir) ziyaret etmek, gerekli değerlendirmeleri, veri girişi ve raporlamaları düzenli olarak yapmak ve sorumluluk alanındaki, sosyal yardım ve sosyal hizmet alanında faaliyet gösteren kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile STK'ları hizmetlerin işleyişi ve etkinliği yönünden izlemek, gerektiğinde tespitlerini İl Müdürlüğüne iletmek şeklinde bir görevlendirme öngörüldürken özellikle böyle bir görevlendirme sonucu uygulamalı bir bilim özelliği olmayan sosyoloji gibi bir lisans eğitim sonunda sosyolog gibi bir meslek sahibi kişi ile Psikoloji, Sosyoloji, Çocuk Gelişimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Aile ve Tüketici Bilimleri gibi lisans eğitimi almış diğer mesleklere de yönelik bir yetki ve görevde öngörülmüştür. Asli bir sosyal hizmetler kuruluşu olan SHM ve sosyal hizmet yöntemleri ile aranılması gereken bir niteliğin bilim ve teknik açıdan bir uyum ve uygunluk aslında görülmemektedir. Bu yönde bir uyumun ve uygunluğun aranılmamasının yanı sıra **bu görevler arasında son olarak yer verilen Bakanlık veya İl Müdürlüğü tarafından verilecek diğer iş ve işlemleri yapmak, mevzuatta tanımlanan ve mesleki formasyonuna uygun raporlama ve çalışmaları yapmak şeklinde bir görevlendirme sonucu sadece bir veri girişi ile ilgili bir görev ve yetkininin ötesinde sosyal inceleme raporu dahil bir komisyonda yer almaları gibi mesleksi bir geniş ve yetkide söz konusudur.** Özellikle de yönetmelik dahil mevzuat kapsamında ancak ve ancak 657 sayılı bir kamu görevlilerce (ki aday memurlarlarda bu kapsam dışındadır) benzer bir nitelik ve görevin asli bir görev şeklinde öngörülmesi gereken bir uygulamanın bir hizmet satımı ile Bakanlıkça yerine getirilmesinin bu şekilde hedeflendiği de anlaşılmaktadır. Müsteşarlık onayı yeterli kılınırken söz konusu olan bu şartname ile oluşan işlemler ile de bir hak olarak hükmedilen sosyal hizmet uygulamasına yönelik hem usul hemde esas bağlamında hukuksal, teknik ve bilim açısından somut önemli ayrılıkların da keyfice öne çıkarıldığı görülmektedir.

13)ASPB'liğince başta Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü kapsamında söz konusu olan SHM dahil diğer sosyal hizmetler ve sosyal yardımlarına yönelik mevzuatların arasında ASDEP gibi bir tanım ve görevliden hiç bir şekilde yer almamaktadır. Gene sosyal yardım ile ilgili olarak söz konusu olan bu uygulama da iç hukuk bir parçası olan Avrupa Sosyal Şartı'nın 13 ve 14 maddesi ile oluşan bir Anayasa ya aykırılığın yanı sıra özel hukuk ile kamu hukuk açısından da sistem ve kurumsal açıdan da önemli ve açık bir hak ihlali de mümkün kılınmaktadır. Ancak bu aykırılara rağmen hak sahiplerine yönelik böyle bir uygulamanın mümkün kılınması amacıyla da il müdürlüklerinde görüldüğü gibi bu duyurular da yapılmıştır. Özellikle de SHM ile ilgili yönetmelikle (7)oluşturulan bir ilişki ile de Kamu İhalesi Kurumu (8)kapsamında söz konusu olan bir hizmet satım alımı ve işlem söz konusu olmaktadır. Bu kurumda da yer alan açık bir bilgi bağlamında bir örneğe

ulaşmakta mümkündür. Örneğin “İzmir Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı SHM ler 7 Aylık 23 günlük AİLE VE SOSYAL DESTEK PROGRAMI (ASDEP)KAPSAMINDA DANIŞMA YÖNLENDİRME ELEMANI/ASDEPGÖREVLİSİ HİZMET ALIM” şeklinde bir ihaleden bahsedilmektedir.İhale Kayıt No’su (2016/72372) dur.Türü ise “hizmet” olup ,“açık” bir usulde ihale edilmesi kabul edilmiştir. 22.03.2016 tarihinde ki onay ve ihale şeklide “ihale ilanı ” şeklindedir. İşin yapılacağı yerler ise “ 1-Buca SHM 2-Karabağlar SHM 3-Konak SHM 4-Bayraklı Cahide Ahmet Dalyanoğlu SHM 5-Torbalı SHM” şeklindedir.İhale ise ASPB İzmir İl Müdürlüğü adresidir.Sözleşmede imzalanmıştır.” “İdari Bilgiler” bağlamında ise bağlı olduğu en üst idare Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlıdır.Bağlı olduğu idare ise “MÜSTEŞARLIK” olup ihaleyi yapan idare adı ise “ Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARLIK” şeklinde olup idarenin yeri “İzmir” dir.Sonuç İlanı”[26.09.201626.09.201626.09.201626.09.201626.09.2016](#)” olan sözleşme ise “BUZPAK TEMİZLİK HİZMETLERİ GIDA İNŞAAT BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ - buzpak temizlik hizmetleri gıda inşaat bilgisayar sistemleri sanayi ve ticaret limited şirketi “ ile “Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARLIK” arasında 23.5.2016 tarihinde ve 5 adet SHM leri için sözleşmeler ayrı ayrı yapılmıştır.Bazıları en düşük ile de(226.769,22 TRY) olup yaklaşım maliyet (242.033,40 TRY) olmuştur.Diğer bir merkez için ise en düşük teklif (302.358,96 TRY) olmuş yaklaşık maliyet ise (322.711,20 TRY) dir.Dolayısı ile şartname söz konusu olan iş konusu ve çalışanlarında yükleniciler açısından birlikte ele alınması vede buna dayalı açık ihalenin buna uygunluğunun aranılmasının gerektiği bir durumda ortaya çıkmaktadır.

14)ASPB İzmir İl Müdürlüğüne web sayfasında yayınlanan açık bilgiler göre ise bu süreç ile ilgili bilgilere de yer verilmektedir.(9).”İZMİR AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜNCE “AİLE SOSYAL DESTEK PROGRAMI” KAPSAMINDA ÖZEL HİZMET ALIM YOLU İLE (ASDEP)-DANIŞMA YÖNLENDİRME PERSONELİ ALIM YAPILACAKTIR” şeklinde bir personel alımı içinde benzer bir duyuru yapılmıştır.Bu duyuru ise şu şeklidir. “Aile ve Sosyal Politikalar İzmir İl Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet vermekte olan Sosyal Hizmet Merkezlerimizde görevlendirilmek üzere 40 Danışma-Yönlendirme Elemanı alımı yapılacaktır.Özel Hizmet Alımı yoluyla çalıştırılacak olan Danışma Yönlendirme Personeline asgari ücretin %110 fazlası ücret ve ilave olarak (yol+yemek) ödenecektir.Başvurular 14 Mart - 22 Nisan 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olup; aşağıda belirtilen koşullara uygun olan adayların, diploma fotokopisi ve KPSS Sonuç Belgesi ile Aile ve Sosyal Politikalar İzmir İl Müdürlüğüne doğrudan başvurmaları gerekmektedir.” Bu idari işleme bağlı olarak 3-4-5-6 Mayıs 2016 tarihlerinde yapılan mülakat sonucu 40 asil 20 yedek personel için 27.6.2016 tarihine kadar bir sürede verilmiştir.Ancak bu listede meslek sahibi kişilerin özellikleri ve bu yönde bir oran ise belirtilmemiştir.Ama görüleceği gibi şartnamede söz konusu olan iş konusu ve çalışanlarında yükleniciler açısından birlikte ele alınıp alınmadığı ise usul açısından bir belirsizlik içermektedir.Yapılan bu duyuru ile söz konusu olan çalışanlar için kişi başına yemek dahil aylık net (2.800.-YTL) veya (2.900.-)YTL nin yanı sıra diğer giderler ile yükleniciler için (4.800.-YTLveya (4.999.-YTL) arasında bir fatura ile bir ödemede söz konusu olabilmektedir.Kişilere yanelik bir idari işlemde söz konusu olmakta olup bir uygunlukta aranmada gereklidir

15)Özellikle SHM bağlamında ilgili uygulamalı bir birim olan Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü yerine ASPB Müsteşarlığınca ve İzmir Müdürlüğüne yapılan bir hizmet alımı sonucu idari bir işlem de söz konusudur: 23.5.2016 tarihinde bir yüklenici ile yapılan sözleşme de asli bir görev alanı olan sosyal hizmet özelliğinin başta Müsteşarlık olmak üzere yüklenici şirket açısından da belli bir nitelik ve özelliğın yanı sıra mesleksel bir oranın /normun/kriterin ise kamusal bir hizmet açısından aranmadığı da açıkça görülmektedir. Ayrıca sözleşme yapılan kadar bu duyuruların iş konusu vede iş konusu olan çalışanların birlikte ele alınması için açık bir duyuru ise İl Müdürlüğü açısından açık şekilde bir yer almadığı da sabittir.. .Ancak ; Mardin gibi İl Müdürlüğüne mesleksel bir oranın arandığı bir uygulama ve işlem de görülmektedir.Bu özgün duyurular ile de sadece personel alımlarının şirketler yerine Müdürlükçe yapıldığı gibi bazı uygulamalar bu şekilde öne çıkmaktadır.

16) Böyle bir uygulama ve işlemler için ise bilindiği gibi kamu hizmeti açısından 4734 sayılı Kamu İhalesi Kanununun 4 ve 5 inci maddeleri (10) açısından bir harcama ve teknik uygunluğun özellikle aranılmasını da gerekmektedir. SHM ve ilgili yönetmelik birlikte ele alındığında sosyal hizmet alanına yönelik bir kamu hizmet için sosyal çalışma/hizmet dışında ki diğer mesleklerce yerine getirilmesine yönelik bir nitelik ve özelliğin görev ve yetkinlik açısından da ayrıca aranılmadığı bu arada ortaya çıkmaktadır. Kendi meslek alanının ve sorumluluğun dışında mesleksi bir yetki ve görev gaspı ve işgali dahil kamu zararına yönelik bir durum ile birlikte özellikle hak sahiplerine ulaşılmasının engellenmesi sonucu maddi ve manevi mağduriyetlere neden olunması da sağlanmıştır. Bu mesleklerin toplumu yanıltmaları da mümkün kılınırken söz konusu olan bu yetki ve görev ile oluşan böyle bir keyfilik sonucu hem hak sahiplerine yönelik maddi bir zararın yanı sıra teknik, eşit ve adil olmayan haksız bir yararlanma da bu arada mümkün kılınmak istenmektedir. Vergi verenleri de ilgilendirilen kamusal bir zarara da aynı zamanda görmezden gelinmektedir. Özellikle de kendi meslek alanlarında rehberlik, yönlendirme, vaka yönetimi dahil risk yönetimi gibi sosyal hizmet yöntemleri konusunda bir yetkinlik ve likayat hiç bir şekilde gözetilmediği gibi sosyal hizmet alanı dışında uygulamalı bir bilim olmayan “sosyolog” dahil diğer meslek sahibi kişilerce de bu şekilde katkı verilmesi sonucu söz konusu olan bu kamu zararı için kasıtlı ve/veya aktif bir şekilde ortak olunması da gayet açıktır. Böyle bir ortaklık ile sosyal hizmet gibi bir hak sahiplerinin en azından pasif kalınması bu sorumluluğu aslında ortadan kaldırmamaktadır. Aynı zamanda mesleksi bir saldırı niteliği ve özelliğinin kazandırılması sonucu ek bir maddi yararlananmanın ve vergi verenlere yönelik oluşan kamu zararının bu açıdan engellenmesi de ayrıca gerekmektedir. Oluşan bu maddi ve manevi zararın ve mağduriyetlerin tanzim edilmesi için de ayrı bir değerlendirmenin mutlaka ele alınması mesleksi bir sorumluluk açısından da gerektirmektedir. Bilim ve etik açıdanda bu boyutların ayrıca ele alınması gerekirken aynı zamanda bu yönde oluşan bityesel ve kollktif mesleksi mağduriyetlerin giderilmesi hukuksal açıdan da ayrıca aranmalıdır.

17) Gene bu aykırılıklar bağlamında örneğin görüleceği gibi ASPB Ankara İl Müdürlüğüne de “Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne Bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerinde (Gölbasi, Mamak, Altındağ, Kazan, Sincan ve Çubuk) Çalıştırılmak Üzere 6 Aylık Danışma Yönlendirme Elemanı/ASDEP Görevlisi” şeklinde bir ihale söz konudur. (2016/107122) kayıt numaralı bir hizmet alımı ise 8.4.2016 tarihinde onaylanmıştır. (64) kişi için yapılan bu ihale 11.05.2016 tarihinde yapılmıştır. 8.8.2016 tarihinde ise Bakanlık Müsteşarlığı ile de “BORA KURUMSAL HİZ.İNŞ.TUR.Gİ.MOB.TAŞ.S.VE TİC.LTD.ŞT” arasında bir sözleşme yapılmıştır. Yaklaşık maliyeti (1.970.186,00 TRY) iken sözleşme bedeli ise (1.917.408,12 TRY) olmuştur. Sadece sembolik bir indirim yapılmıştır. Özellikle hesaplanma açısından bir örnek olması nedeniyle 64 kişi ve 6 aylık süre bağlamında aylık (319.568.-TRY) lik bir ödeme yüklenici için gerekmektedir. ASPB için ise bir kişinin maliyeti (4.993.25 YTR)dir.

18) Böyle bir uygulama ve süreçte yer alan diğer bilgiler arasında ASPB Bakanlık Makamının 27.01.2015 tarihli talimatı sonucu, Bakanlığın 04.02.2016 tarihli Olur'u ile de Müsteşarlık Makamına böyle bir yetki söz konusu olmuştur. Bu süreçte görüldüğü gibi başlatılmış; ardından ASDEP'e ilişkin yapılan hazırlık toplantıları ve konuyla ilgili hazırlanan şartname ile personel alımlarına başlanmıştır. ASDEP sürecinin başlatılmasına ilişkin olan bu 04.02.2016 tarihli Olur'da, “Aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden yararlanılmasının sağlanması, sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması ile vakanın takibi ve bu suretle birey ve ailelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesini amaçlayan bir program olan ASDEP'e ilişkin ... 'Sosyal yardım veya sosyal hizmete ihtiyacı olan bütün dezavantajlı vatandaşlarımıza ulaşacak olan Aile Sosyal Destek Programı'nın (ASDEP) alt yapısını tamamlayacak ve yeterli sayıda nitelikli personel istihdam ederek ASDEP'i aşamalı olarak hayata geçireceğiz' ifadesi doğrultusunda, ülke genelinde tüm illerimizde sosyal risk haritalarının çıkarılmasına da imkan verecek söz konusu Programın ülke geneline yaygınlaştırılacağı” belirtilmiştir. Bu çerçevede de ASDEP bünyesinde çalıştırmak üzere hizmet alımı yoluyla personel istihdamı planlanmış ve buna bağlı olarak Maliye Bakanlığı, 14.05.2015 tarih ve 4491 sayılı yazısı ile; 4734 sayılı Kanunun Ek 8 inci maddesi ve “Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Uygun Görüş Alınması, Görevlilerin Sorumlulukları ile Yaptırımlar Hakkında Yönetmelik”in 5 inci maddesi doğrultusunda

personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılması hususunda uygun bir görüş Bakanlığa iletmiştir. Bu iş için uygun görülen hizmet alımı yetkilerinin ödeneğinin de bu bağlamda 2016 yılı ilgili bütçe tertibinde yer almasına yönelik planlamalar gerçekleştirilmiştir.

19)Görüldüğü gibi de web sayfalarında yer alabilen ve hazırlanmış teknik şartname ile Türkiye çapında bir yaygınlaşma sonucu bu uygulamanın hayata geçirilmesi için ise ASPB'nın 18.08.2016 tarihli yazısıyla mümkün kılınmıştır. *"Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP), aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden (eğitim, sağlık, istihdam vs.) yararlanılmasının sağlanması amacıyla sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini de içeren bir programdır. Bakanlığımız bünyesinde Aile Sosyal Destek Programında görev yapmak üzere 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu esaslarına göre hazırlanan, Açık İhale Usulü İle İhale Edilen Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) Kapsamında Danışma Yönlendirme Elemanı/ASDEP Görevlisi Hizmet Alımında Uygulanacak Örnek Teknik Şartname'de belirtilen hususlara göre özel hizmet alımı yoluyla ülke genelinde 1500 ASDEP Görevlisi Sosyal Hizmet, Psikoloji, Sosyoloji, Çocuk Gelişimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Aile ve Tüketici Bilimleri bölümlerinden mezun adaylar arasından geçerli KPSS P3 puan türünden en az 60 (altmış) puan alanlardan, başvuruda bulunanların en yüksek puana göre sıralanması neticesinde, her bir İl için alınacak ASDEP görevlisi sayısının 4 (dört) katı aday içerisinde İl Müdürlüklerince yapılan değerlendirme sonucunda istihdam edilmiştir"*, denilerek personel alımlarının yapıldığı da açıklanmıştır. Özellikle de sosyal hizmetin kamusal bir hizmet öngörülmesi bağlamında asli bir kurumsal uygulamanın öngörülmesi için yer verilen SHM ve Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü yerine "Müşteşarlık" tarafından yapılan harcama yetkisi sonucu "ASDEP görevlisi" için kişi başına (5.000.- YTR) ile 1 500 Asdep elemanı/görevlisi için de aylık olarak 7.5 Milyon TL şeklinde bir ödeme merkez bütçesi tarafından karşılanması mümkün kılınmaktadır.Müşteşarlık onayı ve Maliye Bakanlığının verdiği görüşte yer alan tartışmaya ve/veya teknik ve hukuksal açıdan söz konusu olan aykırılıklar sonucunda da altı aylık bir süre için ise 45 Milyon TL gibi bir kamu harcaması da söz konusu olmuştur. Bu idari işlemler vede aykırılıklara, tartışmalara rağmen 2017 yılında 100 Milyon TL den daha fazla bir kamu harcamasının da hedeflendiği anlaşılmaktadır..Kamusal bir harcamaya ek olarak söz konusu olan bu işin konusu açık olmasına rağmen 1 500 çalıştırılanlara yönelik ayrı bir eğitim giderinin de görüldüğü ve bilindiği gibi söz konusu olmuştur..İş konusu ve söz konusu olan bir hizmet alımında yüklenici tarafından karşılanması gereken bu boyut ve niteliğin baştan birlikte aranılmaması ve aynı zamanda eksik bir hizmet alımının neden olduğu bir durum da ayrıca ortaya çıkmaktadır.

20)En azı 13.6 Milyar TL ile Sosyal Yardım olmak üzere 24.3 Milyar TL ile 2017 de söz konusu olan bu bütçe çalışmaları bağlamında TBMM Bütçe ve Plan Komisyonunda ASPB ile ilgili görüşmeler ise 11.11.2016 tarihin yapılmıştır.Bakanında yer aldığı bu görüşme tutanakları arasında (12) *"Ülke genelinde ailelerin sorunlarını yerinde tespit etmek, uygun çözüm yöntemleri geliştirmek ve aileleri başta Bakanlığımız olmak üzere tüm kamu kurumlarında verilen kamu hizmetleriyle buluşturmak için Aile Sosyal Destek Programını (ASDEP) başlattık. Bu kapsamda 1.500 ASDEP görevlisi istihdam edilmiş ve çalışmalarına başlamışlardır. Aile Sosyal Destek Programı'nın etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla kurulan bilişim sistemiyle sahada yapılan çalışmalar anlık olarak değerlendirilebilmekte ve risk haritaları oluşturulmaktadır. (sf.4)"*. 14.12.2016 tarihli Genel Kurul görüşmelerinde ise yapılan bazı açıklamalar ise şu şekildedir." *Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2017 yılı için tasarıda öngörülen bütçe tutarının 24 milyar 303 milyon 358 bin lira olduğunu aktaran Bakan Kaya, şu bilgileri verdi: "Ayrıca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan yaklaşık 6 milyar lirayı yine sosyal yardım harcamalarında kullanmayı planlamaktayız. 2017 yılı bütçemizin yaklaşık yüzde 84'ü yani 20 milyar 519 milyon 581 bin lirası sosyal yardım harcamalarına tahsis edilmiştir. Bakanlığımıza tahsis edilen kaynakların yüzde 95'i sosyal yardım ve sosyal hizmetlerde kullanılacaktır. 2017 yılı yatırımlarıyla hizmetlerimizi yurt geneline yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda yapacağımız 6 adet çocuk evleri sitesi, 7 adet ÇODEM ve 80 çocuk eviyle çocuk hizmetlerinde önemli bir ilerleme sağlamış olacağız. 2017 yılında 41 sosyal hizmet merkezi, 6 engelsiz yaşam merkezi, 10 umut evi ve 11 huzurevi açmayı planladık."* şekilen bu açıklamalar

bağlamında 2017 senesinde ASDEP şeklindeki uygulama sonucu 100 Milyon TL nin üzerinde bir harcamanın yapılacağı da gayet açıktır.

21)) Dolayısı ile bu yönde yapılan açık ihaleler bağlamında 24.12.2016 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan bütçe de Aile ve Toplum Genel Müdürlüğüne yönelik bir ödenek ise açıkça belirtilmemektedir.Bu yönde teknik bir güvensizlik mi söz konusu olup olmadığı da belli değildir.Bu bağlamda ASPB Müşteşarlığınca ve İl müdürlüğüne yapılan duyurular (12) sonucu yükleniciler için ise sosyal hizmetler konusunda asli bir görev özelliğın kamusal bir görev açısından aranmadığı da gayet açıktır.İnternet ortamında yer alan bu açık bilgiler bağlamında sosyal hizmetler dışında inşaat,gıda gibi çeşitli alanlarında bir iş alanı için bir nitelik ve özellik ise 2016 yılı için hiç bir şekilde aranmadığı da diğer bir gerçektir.Özellikle kamu hizmet bağlamında bir hizmet satın almak için açık bir duyuru ile yapılmış olan bu tekliflerin öne çıkarılması yerine ASDEP danışma yönlendirme elemanı/ASDEP görevlisi/elemanı şeklindeki kişiler için il müdürlüklerince yapılan duyuru ve form ile yapılan başvurular sonucu bir uygulamada böylece tercih edilmiştir. İş konusu ve buna yönelik bir hizmet aracı olan görevli kişiler için ise sosyal hizmet açısından mesleksi bir oran ve niteliğın ise Mardin İl müdürlüğü dışında pek arandığı da görölmektedir. Böyle bir uygulama ve işlemde örneğın % 60,70 gibi belli bir oran ile sosyal hizmet uzmanı/çalışmacının yüklenici açısından öncelikli bir tercih olduğı da söz konusu değildir.Gene buna bağılı olarak diğer bir yüklenici tarafından % 80 gibi sosyolog mesleğine sahip kişilerin de ayrı bir tercih olacağı da mümkün kılınırken satın alınan hizmete yönelik bir niteliğında ayrıca gözetilmemesi sonucu böyle bir ihale sürecinde ve idari işlemde aranılması gereken bir rekabet ortamının da aranmadığı görölmektedir.

22)Bu durum ihale komisyonu içinde geçerlidir.Özellikle de kamu harcamasına yönelik bir ihalede söz konusu olan saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak yönünde aranan ilkelerin komisyonda dahil il müdürlüklerince de aranmadığı ve Müsteşarlık tarafından gözetilmediğı bir durum da ortaya çıkmaktadır. Özellikle de ve nedense uygulamalı bir bilim ol(a)mayan ve temel bir bilim özelliğindeki sosyoloji konusunda eğitim almış “sosyolog” gibi meslek sahibi kişiler dahil sosyal hizmet konusu dışında aile ve tüketici veya psikolog, çocuk gelişimci gibi meslek sahiplerinden sadece birisinin bir şekilde tercih edilmesi ve/veya bu yönde bir iştağın olunması sonucu böyle bir kamusal hizmetin hak sahiplerine uygun/layık göröldüğü bir durum da böylece ortaya çıkmaktadır.Vergi verenleri de ilgilendiren böyle bir uygulamada, yüklenici ile sembolik bir indirim sonucu açık bir ihale ile de aslında 2016 yılında en azından 50 Milyon TL nun yanı sıra 2017 yılında 100 Milyondan TL dan fazla bir harcamaya yönelik bir kamu zararı da söz konusu olmaktadır. Rekabet dahil söz konusu olan ilkelerin yerine getirilmediğı ;kamu yararının gözetilmemesi ile de yöntem ve usul açısından bir uygunluğın aranılmaması sonucu da söz konusu olan bu ihale(ler) nedeni ile de bu yönde mesleksi bir nitelik ve özelliğında ayrıca ele alınmasını gerektirmektedir.

“Sosyal Hizmet Uzmanı/sosyal çalışmacı” mesleğı ile diğer meslek elemanları boyutu

23) Özellikle de “2016 ASDEP'e İlk Alım 1500 Kadro ile Psikoloji ve Sosyoloji'ye Tahsis Edildi.” başlıklı bu çalışmaya yönelik ASPB tarafınca yapılan çeşitli bilgiler ve bu yönde yer alan yorumlar (2) ile de yaşanan bu durum ve yansımaları da yer verilmektedir.İl Müdürlükçe yapılan duyurular ve Müsteşarlıkça da onaylanan ihale sonucu açıklanan bazı listelere de yer verilmektedir.(13)Örneğın İstanbul İl Müdürlüğüne yapılan duyuru ve mülakat sonucu (144) kişi için sonuçlar açıklanmıştır.Bunlardan (21) i sosyal hizmet alanında (%15) oranında eğitim almış kişilerdendir. (35) i psikolog oranı ise (%24), 10 u psikolojik danışma ve rehberlik(PDR) oranı (%6) , (4) ü aile ve tüketici oranı ise (%2) ile sonuçlanmış olup (74) u ise sosyoloji konusunda eğitim almış sosyolog'lar ise oranı ise (% 53) ile bu kişilerde açıklanmıştır. 72 yedeğın ise (60) ı sosyolog oranı (% 83) ,(6) sı psikolog, (5) i sosyal hizmet (%6) ;(1) ise PDR mesleğine sahip kişiler için ayrıca sonuçlanmıştır (14). Şırnak İl Müdürlüğünde ise (20) kişi arasında (2) adet sosyal çalışmacı (%10) ,(3) ü psikolog yer alırken uygulamalı bir bilim konusunda eğitim almamış olan (15) sosyolog mülakat sonucunda da açıklanmıştır.(% 75) gibi böyle önemli orana dayalı olarak sosyolog mesleğine sahip kişiler için bir tercih yapılırken yedek oranı ise % 80 dir. Bu yönde yer alan diğer bazı bilgiler de bu yöndedir. (15)

24) Bu bağlamda Bakanlık tarafından SHM ile yapılan bir ilişkilendirme sonucu sosyal hizmete yönelik öngörülen bu hizmetin ve işin özelliği yerine ise böyle bir çalışmanın sadece bir “iş” olanağı olarak ele alındığı bir durumda ortaya çıkmaktadır. SHM nin ise bu ASDEP gibi bir uygulamada bir niteliğin ve özelliğininde aranmadığı da açıktır. Çalışanlar açısından ise her işi yaparım yaklaşım sonucu mesleksi bir sorumluluğun, görev ve yetkinliğin gözetilmediği böyle bir durumda ortaya çıkmaktadır. Özellikle sosyolog mesleğine sahip kişilerin bu yönde bir ayrı istahında ve bir işgalin olduğu sosyal medya ortamında da yansımaktadır. ASDEP kapsamında (1.200) sosyologun istihdam edildiği gibi bazı bilgilere de yer verilmektedir. Mesleksi bir nitelik yerine lobcilik ve yamalanma yönünde bir yetenek öne öne çıkarılırken uygulamalı bir bilim olmayan bu özelliğin yoğun bir şekilde meşrulaştırılmak istendiği de görülmektedir. Mesleksi bir saygı ise aranılmamaktadır. Hukuk ve idari açıdan asli bir kamusal göre ve HAK olan sosyal hizmet konusunda lisans eğitim almış kişilerin Türkiye de yeteri kadar olmasına rağmen bu mesleğe sahip kişilerin kamu görevinin yer alması da yoğun bir şekilde engellenildiği de anlaşılmaktadır. Yapılan böyle bir tercih(ler) ile de kamu hizmetteki bir niteliğin gözetilmemesi sonucu da ek bir kamu zararına neden olunduğu diğer bir gerçektir. Kavramsal ve teknik açıdan sulandırılmalar ve yansıyan bazı bilgiler ile de sosyolog dahil kendi meslek görev ve yetki dışında bu yönde bir yetkinlik sonucu özellikle sosyal hizmet hak sahiplerinin keyfice belirlenmesi için oluşan bu talep ,işta ve haksız bir işgal sonucu kamusal bir hizmette vede sosyal hizmet açısından bir “ayıp”a da neden olunmaktadır. Bu AYIP durum anlaşılır gibi de değildir. Özellikle rehberlik, danışmanlık dahil sosyal hizmet yöntemleri konusunda her hangi bir bilgi ve yetkinliği olunmamasına rağmen bu yönde ki bir yetkinliğin bu şekilde öne çıkarılmak istenmesi etik ve hukuksal yönde yanıltıcı bir davranışın benimsendiğini de yansıtmaktadır. Teknisyenlik boyutu yerine maddi ve kişisel dahil kolektif bir yararlanma boyutunun da böylece öne çıkarılması sonucu hak sahiplerine yönelik ek bir saldırı özelliği de kazandırılmaktadır. Böyle bir somut durum aynı zamanda bilim ile de asla uyuş(a)mamaktadır.

25) Bilindiği gibi sosyal hizmetlere yönelik bir görevin kamusal olarak yüklendiği Bakanlığın 2015 yılında yayınladığı faaliyet raporun da bazı ünvanlarda çalışan personel sayılarına da yer verilmektedir (sf.74). Bu ünvanlar arasında 2010 yılında (1.054) sosyal çalışmacı 2015 yılında (2.075) e; (223) Psikolog (1.018) e; (194) çocuk gelişimciden (472) e; (1.090) öğretmenden /1.662) e; (90) sosyologdan (744) sayıya ulaşıldığını göstermektedir. Bu meslek gruplarının toplam 2010 yılında (2.651) iken 2015 yılında (5.971) sayısına ulaşmıştır. Bu ise % 85 genel bir artıştır. Aynı zamanda 2010 yılında sosyal çalışmacıların diğer çalışanlar ile oranı ise (% 40) dır. (% 60) ı ise diğer meslek gruplarca hizmette yer almaktadır. 2015 de ise bu oran (%34) e gerilemiştir. 2010 dan 2015 yılına kadar olan bu artışta ise sosyal çalışmacıların artış oranı (% 96) ; psikolog (% 375) ; öğretmen (% 52) ; sosyolog (% 726) oranında artışlar teknik uygulamanın ve düzeyinde somut bir yansımasıdır. 2011 yılında Bakanlık yapılanmasın da görüleceği gibi sosyal hizmet konusunda bir niteliğin gerilediği açıkça görülmektedir.

26) Diğer taraftan sosyal çalışma konusunda 2000’li yıllar ile birlikte sosyal hizmet eğitimi veren bölüm sayısı artmaya başlamıştır. 2016 yılı itibariyle de 42 üniversitede sosyal hizmet bölümü de açılmıştır. 1961 ile 2015 yılında ise (6.150) sosyal hizmet uzmanı/sosyal çalışmacı mezun olmuştur. 2012 de lisans eğitimi kişilerin kontenjanları ise (3.717) kişi olup 2016 yılında mezun sayılarının (9.867) kişi olacağıda öngörülmektedir. 2013 de ise (4.376) kişi eğitim görürken 2017 yılında mezun sayısı (14.243) e ; 2016 da (6.100) kişi eğitim görürken 2020 yılında (31.571) mezun kişi sayısına ulaşılacağı da öngörülmektedir. - 2013 (Alptekin, Topuz ve Zengin, 2013) . Diğer taraftan YÖK verilerine (16) göre Sosyal Hizmet/Çalışma Lisans düzeyi mezun sayıları; 2013-2014 : (632) ; 2014-2015 : (1567) dir. Lisan düzeyi öğrenci sayısı: 2013-2014 : (3681) , 2014-2015 : (1645) ; 2015-2016 : (2707) dir. Önlisans düzeyi mezun sayıları: 2013-2014: (8932) ; 2014-2015: (10331) dir. Dolayısı ile sosyal çalışmacı açısından 2010 yılında bile yeterli ölçüde mezun sayısı belli düzeye ulaşıldığı vede 2016 yılı itibari ile yoğun bir artış açık bir şekilde görülmektedir. Bu yönde bir iş ve çalışan bul(a)mamak gibi her hangi bir bahane de yoktur.

27) Fakat bir taraftan bu yönde eğitim talebi söz konusu olurken öbür taraftan ise yetkin olunmamasına rağmen başta sosyolog olmak üzere sosyal hizmet alanının işgal edilmesi ile insan kaynağı dahil

kamusal bir savurganlıkta öne çıkmaktadır. Verimlik ve kalite açısından da aranılması gereken bu durum(lar) akademik açıdan ise hala aranılmamaktadır. Somut bir tepki hala yansıtılmamaktadır. Bazı sözel mırıldanmaların dışında yazılı bir somut makaleye rast gelinmemektedir. Aksine ÇKK da Sosyal Çalışma Görevlisi ve SİR nun birlikte ele alınması sonucu oluşan böyle bir garabet uygulama meşrulaştırırken Afganistan bile aranılan özelliğin bu açıdan da hala ele almaması, endişe bile duyul(a)maması sonucu etik dahil bir vurdumduymamazlık aslında öne çıkmaktadır. Kariyer ve/veya maddi manevi yarar biliminde önüne çıkabilmektedir. Özellikle de ; ister Kıta Avrupası veya Anglosakson sistemine dayalı olarak hayırseverliğin bir sosyal hizmet bilimine dönüşmesi ; teknik bir dönüşüm vede hukuk açısından ele alınması Uluslararası boyut açısından ele alınırken Türkiye deki sosyal hizmet akademisi dünyasındaki bu tepkisizlik ve ortak olmak oldukça da manidardır. Karşılaştırma açısından da ayrı bir düzey ve ölçektir. Özellikle akademik bir çalışma bağlamında öne çıkarılan ASDEP gibi bir uygulamanın meşrulaştırılması ve tepkisizliğin de bu açıdan ayrıca ele alınması ve değerlendirilmesi gerektirmektedir. Bir taraftan okul sayısında ki artış ve öğrenciler artmaktadır. Akademik açıdan kariyer dahil bu yönde maddi ve manevi bir yarar da aynı zamanda sağlanmaktadır. Sosyal Hizmet alanına yönelik söz konusu olan ve oluşan bu işgale yönelik bir vurdumduyuzluk ve tepkisizliğin hala devam edilmiş olunması sadece bir kalite dahil bir düzey ile de ilgili değildir. Aynı zamanda eğitim alan öğrenciler açıdanda ayrı bir istismara ve mağduriyetlerde nedendir. Seyretmek ile veya mırıldanmalar sorumluluğuda ortadan kaldırmaz. Sadece sosyal hizmetten uzaklaşmaya katkı ve ortaklık sağlanır. Kişisel duyarlılığın dışında ve/veya yanında bilim açısından yaşanan bu sorun(ların) da mutlaka ayrıca ele alınması ve/veya en azından etik boyutunun değerlendirilmesi de gerekirken ; mesleksi sorumluluğun bu bağlamda ayrıca ele alınması da bir zorunluluk olmaktadır.

28) Uzun bir geleneğe bağlı olarak Hacettepe Üniversitesi'nde yer alan Sosyal Hizmet ile ilgili bu bölüm vede bazı akademisyenler tarafından ASDEP gibi bir modelleme sonucu ortaya çıkan böyle bir uygulamaya yönelik olarak sosyal hizmetin ayrıca sağlık veya eğitim gibi kamusal bir hizmet şeklinde yapılması bu açıdan birlikte ele almayı gerektirmektedir. Örneğin Sağlık Bakanlığında "Sağlık Bakanlığı; ve Bağlı Kuruluşları Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıf Dışı Personel " gibi hizmetin niteliğine göre de görev, kadro ve istihdam gibi liyakata dayalı somut bir ayrımın da hala gözetilmediği açıkça görülmektedir. Ki, sosyal hizmet hak sahiplerine yönelik Anayasa ve sözleşmeler açıdan oluşan bu hukuka aykılığın yanı sıra Sosyal Hizmetle ilgili bir eğitime dayalı somut bir personel ve uygulamanın gözetilmemesi sonucu da uygulamalı bir eğitim almamış sosyologlar açısından Bakanlık ortamında (%726) ile oluşturulan ve oluşturulmak istenen bu artış bu oluşan bu farklılık özemli bir manidardır. Yetkin olmadan bir işgaldir. Bu işgal ve manidar durumun arasında (%375) gibi bir artış psikologlar için de geçerlidir. Bu önemli artışı anlamak ise mümkün değildir. Sosyal Çalışmacı konusunda eğitim sonucu mezun sayısındaki artışa rağmen sosyolog ve psikolog gibi diğer meslekler tarafınca yürütülen bir uygulama vede işgal sonucu ek bir yararcılık öne çıkmaktadır. Hem mesleksi hemde hizmet açısından önemli bir "AYIP" a da ayrıca neden olunmaktadır.

29) Özellikle de sosyoloji ve sosyal hizmet arasındaki bilim , eğitim ve uygulamalı farklılığı gözetilmeden oluşan bu ayıp; bir sağlık hizmetinde veterinerlerin doktor tarafından yetki ve görevlendirilmesi ile böyle bir artışın sağlanmasına benzer olmaktadır... İnsan sağlığına verilmesi gerek hizmetinin veterinerleşmesi ile de oluşan böyle bir benzer durum; sosyal hizmet gibi bir hizmetin hukuksal açıdan da ayrıca "yok" sayıldığını da kanıtlamaktadır. Diğer yandan yararlanların bir "insan/birey/yurttaş" yerine konulmayıp doktorlar yerine veterinerlerce haksız bir şekilde yetki ve görevlendirilmeleri gibi oluşan haksız bir kazanımın kamusal açıdan ek bir zarara da doğal olarak neden olunmaktadır. Veya sağlık alanında teşhise yönelik biyokimya veya görüntüleme gibi uzmanlık sahibi meslek sahibi kişilerin aynı zamanda sağlık ile ilgili dahiliye, hariciye, çocuk, ruh sağlığı gibi müdahale etme yetkisine sahip kişileri içinde benzer bir yetki ve görevlendirme idari açıdan mümkün kılınmakta istenmektedir. Dolayısı ile toplum açısından mesleksi sorumluluğa rağmen öngörülen görev ve yetki ile toplumun yanıltılıp ve kandırılması sonucu oluşan bu haksız kazanımın engellenmesi için ayrıca "sayıştay" ile ilgili bu hukuksal boyutun ele alınmasını gerektirmektedir.

30)Aslında Bakanlık tarafından “15 Bin sosyal danışman” gibi uluslararası karşılığı olmayan görevlerden bahsedilirken aynı zamanda “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’ndaki çocuk gelişimci psikolog kadroları iptal edildi, yerine imam kadrosu açıldı” gibi (18) tasarruflar ile de sosyal hizmeti bir tercih olarak “yok” sayıldığı da anlaşılmaktadır.Ayrıca ; sosyal hizmet konusunda mezun sayındaki artışın bakanlık açısından görmezden gelinmesi ile de oluşan bu durum bir tercihin de ötesinde başka başka etkenlere de neden olmaktadır. Özellikle yapılan açıklama ile 2016 yılında 28 Milyar TL lik bir bütçe ile vergi verenler yerine yürütülen kamusal bir hizmette sosyal hizmet yerine hayırseverlik vede buna bağlı olarak ayrı bir keyfilğin tercih edildiği bir uygulamanın benimsendiği açıktır.Özellikle de ASDEP gibi SHM de oluşturulan bir paralel yapı ile **Bakanlık veya İl Müdürlüğü tarafından verilecek diğer iş ve işlemleri yapmak, mevzuatta tanımlanan ve mesleki formasyonuna uygun raporlama ve çalışmalarını yapmak şeklinde bir görevlendirme** sonucu sadece bir veri girişi ile ilgili bir görev ve yetkinin ötesinde rehberlik ve yönlendirme dahil özellikle sosyal inceleme raporu ve gerektiğinde komisyonda yer almaları gibi mesleksi bir geniş ve yetki de görüldüğü gibi şartname ile söz konusudur.Müşteşarlık onayı ile de sosyoloji de söz konusu olan bir anket çalışmanın ve analiz edinmenin ötesinde bir görevin bu şekilde mümkün olunması sonucu sosyal hizmet boyutunun engellenmek istendiği de açıktır. Bilim ve teknik açıdan oluşan bu uzaklaşma ile de bu durum aynı zamanda SHM yönetimine bağlı olan Genel Müdürlüğün üst yönetiminin sosyal hizmet konusunda eğitim almış kişilerce yürütülmediğini ve bir liyakat aranmadığını da yansıtmaktadır. Diğer Bakanlık üst yönetiminde aranılan niteliğin siyasal ,yönetimsel ve teknik açıdan gözetilmediğide diğer bir önemli yansımadır. Özellikle Avrupa Sosyal Şartınının 13 ve 14 üncü maddesi bağlamında sosyal hizmetin ayrı bir hak olarak öngörülmesi vede sosyal hizmet yöntemlerinin böyle bir Bakanlık tarafından uygulanmasında ASDEP gibi SHM ortamında ve Müşteşarlık ile de paralel bir uygulama ve yapılanmanın öne çıkarılması ayrı bir önemdedir..Hem idari hukuk açısından hemde teknik bir saygı eksikliği de öne çıkabilmektedir. Sosyal hizmet konusunda eğitim almış meslekler arasında özellikle sosyologların bu yaklaşım ile öne çıkarılması , işgal edilmesi sosyal hizmet gibi bir kamusal bir hizmetten uzaklaşması da ayrıca olağanlaştırılmaktadır.”De facto” bir durum hukuk açısından da meşrulaştırılmak istenmektedir.. Bu amaç ve araç bağlamında sosyologların bu şekilde öne çıkarılması sonucu hayırseverlik öncelikli bir tercih olurken ve mesleksi ayrı bir katkı da bilinçli bir şekilde verilmektedir. “Zekat memuru” gibi benzer bir özelliğin kazandırılması için ek bir endişe ve tepki ise hala yoktur.Buna sosyoloji ve diğer bilimler de dahildir. Üstelik böyle bir uygunluk mesleksi açıdan aslında bir aşağılamadır.Buna rağmen sosyologlar açısından da böyle bir görev yeterli kılınmak istenmektedir.İş ; biliminde ve sorumluluğunda öne geçmektedir.Ancak bu durum mesleksi sorumluluğu da ortadan kaldırmamaktadır.Aksine sorgulanması ve değerlendirilmesini de gerektirmektedir.

31) Gene bilindiği gibi Kamu İhale Kurumu bağlamında yer alan bilgilere göre Danışma yönlendirme elemanı/ASDEP görevlisi şeklinde bir yüklenici üzerinden karşılanması gereken hizmetin SHM ilişkilendirilmesi bağlamında 2017 yılında da devam ettirilmek istendiği açıktır.100 Milyon TL ile bir harcama öngörülmekte olup Müşteşarlık bağlamında söz konusu olan böyle bir şartname ve uygulama içinde araç olan yükleniciler içinde en azından 15 Milton TL nin üzerinde ek bir haksız kazanım ile ek bir kamu zararı da mümkün olabilmektedir.Kamu hizmeti açıkça arkadan dolanılarak kamu hizmetinde paralel bir yapı ve yetki,görevde mümkün kılınmaktadır. Özellikle de Müşteşarlık onayı ile söz konusu şartnamede öngörülen bir görev ve nitelik için mesleksi bir oranın/normun/kriterin aranmadığı da açıktır. Ayrıca 1 200 sosyologun yerleştirildiği gibi çeşitli bilgiler bağlamında da uygulamalı bir bilim olmayan sosyolog gibi bir mesleğin ön plana çıkarıldığı da gayet açıktır.

32) Bilindiği gibi söz konusu olan bu uygulama ise Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği ile Meslek Elemanı gibi 18 inci madde ile de bir ilişki kurulmuştur.Yönetmelikte yer verilen bu düzenleme ise önce genel bir düzenleme şeklinde de öngörülmüştür. Bu madde de sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimcisi, öğretmen, psikolojik danışman ve rehber öğretmen ile aile ve tüketici bilimleri bölümü mezunu olan meslek mensupları tarafından aşağıdaki görevler yerine getirilir denilerek de (ÇKK/3/1-e) maddesinde öngörülen “sosyal çalışma görevlisi” ile de ayrı bir ilişki kurulmuştur. Buna bağlı olarak yönetmelikte yer alan (4)üncü madde de ki tanımlar arasında “sosyal inceleme” ve “meslek elemanları” da bu açıdan ayrıca tanımlanmıştır. Sosyal inceleme dahil bu

meslek elemanları için de sosyal hizmet sunulacak birey ve ailelere yönelik, sorunların çözümü için mesleki çalışmalarda bulunmak, rapor düzenlemek ve bunlarla ilgili işlemleri yürütmek üzerinden bir uygulama da 18 inci madde ile mümkün kılınmıştır.

33)Aslında Resmi Gazete de 9.Şubat 2013 tarihinde yayınlanan bu yönetmelikte yer verilen bu 18 madde görüldüğü gibi “sosyal çalışma görevlisi” şeklindeydi. 1.Ağustos 2013 tarihinde bu madde ile birlikte (4/1-i;j) dahil bazı ilgili maddelerde kısa bir süre de değiştirilmiştir.Başlangıçta ortaya çıkan bu aykırılığın ve sorunun giderilmesi bu şekil de yeterli kılınmıştır.Buna bağlı olarakta ”Sosyal Çalışmacı” mesleğine sahip olunan uygulamalar (18/A) da ayrıca öngörülmüştür.ÇKK/3/1-e) ile ilişki ile özellikle SİR dahil diğer uygulamalar için sanki bir ilişkinin koparılma istendiğinde iddia edilmiştir.Aslında “sosyal çalışma görevlisi”, şeklinde ki bir tanımlama ve “sosyal çalışma”nın yasal bir düzenlemede karşılığının hala olmadığı gibi bilim ve teknik açısından da karşılığının olmamasına rağmen böyle bir garabet bir uygulama ve araç(lar)ında öne çıkarılması ile ek bir yararın hedeflenmesi konusunda da önemli bir örnektir.. Yönetmelik ile ortaya çıkan bu ayırımı bağlı olarakta 18 inci madde de söz konusu olan bu yeni ilişki sonucu ; sosyolog dahil diğer meslek elemanları için benzer bir ilişkilendirilmede böylece sağlanmıştır.Özellikle SİR gibi bir raporlama ile de benzer bir yetki ve görev bu şekilde öne çıkarılırken bu meslek elemanları içinde geçerli olan bu yetki ve görevleri içinde ek bir yetki aşımı ve/veya genişletme diğer taraftan mümkün kılınmıştır. Böyle bir idari ve teknik beceri(?) de böylece söz konusu olmuştur.Fakat bu arada hukuk ve teknik boyut dürüstlük ilkesi ile birlikte aranılmamıştır. Aslında bir meslek elemanı olarak yer verilen “sosyolog” ile ilgili mesleksi bir görev ve yetkiye de görüldüğü gibi ayrıca yer verilmektedir (md/22).Aynı zamanda psikolog 19.madde de,çocuk gelişimcisi (md/20), PDR ise ((md/21) de,öğretmen (md/24),aile ve tüketici bilimleri gibi somut meslek sahibi olmayan personel için ise (md/25) de mesleksi bir yetki ve görevlere de ayrıca yer verilmektedir.

34)Örneğin sosyoloji mezunları “sosyolog”lara yönelik yer verilen düzenleme ile SİR gibi benzer bir yetki verilirken gene bu alana bağlı olarakta toplumu, toplumsal ilişkileri, olayları ve toplumsal değişimleri araştırmak ve araştırma sonuçlarına dayalı rapor hazırlamak;ulusal ve uluslararası örnekler ile merkezin hizmet bölgesindeki toplumsal değer ve yargıları da dikkate alarak Bakanlık hizmet alanı ile ilgili her türlü olay ve olguya dair sosyoloji odaklı çalışmalar yapmak, rapor hazırlamak; Bakanlık tarafından ya da diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde gerçekleştirilen sosyal hizmet alanıyla ilgili araştırma, proje ve etkinlik çalışmalarında görev almak, istatistikî verileri toplamak ve rapor hazırlamak; Başvuru gruplarını ilgili sosyal, ekonomik, kültürel, demografik, yatay ve dikey hareketlilik gibi değişkenler üzerinden incelemek, aralarında bağlantılar kurmak ve inceleme sonuçlarının işaret ettiği çalışmalara ilişkin öneriler sunmak ve planlar yapmak, proje geliştirmek gibi yetki ve görevler birlikte ele alınarak sosyal hizmet alanında ayrı bir karagaşanın da yaratılmak istendiği de açıktır. Ek olarak sosyal hizmet yöntemlerininin uygulamasına yönelik ek bir yetkinlik ve görevde böylece söz konusudur.

35)Buna ek olarak kişisel müdahale konusuna yönelik ayrı bir yetkinlik ASDEP gibi bir uygulama için de görüldüğü gibi şartname de söz konusudur. Hem yönetmelik hemde şartname ile bu yönde bir yetki ve görev aşımı da böylece söz konusu olmaktadır.Özellikle de ASDEP e yönelik hizmet satımında öne çıkarılan bu şartname de yer verilen görevlerinin yanı sıra **bu görevler arasında yer verilen Bakanlık veya İl Müdürlüğü tarafından verilecek diğer iş ve işlemleri yapmak, mevzuatta tanımlanan ve mesleki formasyonuna uygun raporlama ve çalışmaları yapmak şeklinde bir görevlendirme** ile de somut bir yetki ve görev aşımı söz konusudur.Kamu hizmeti açısından bir uygunluk bu arada aranılmamaktadır.İl Müdürlüğü ve SHM Müdürlüğü ile kurulacak ilişkiler de bu arada belirsiz olup çalışanlar açısından iş güvenliği de diğer belirsizliktir. Bu keyfilikler ve bu iki ilişki bağlamında SHM leri ile ilgili olarak Bakanlıkta yer alan Avrupa Birliği ve Dış İşler Bakanlığında yer verilen “Uluslararası Sosyal Hizmet Birimi” ve SİR için yurtdışından yapılan bir talepte sosyal hizmet uzmanı/sosyal çalışmacılar tarafından düzenlenmesine yönelik bir görev ve uygulama da bilindiği gibi yer almaktadır..Yurtdışında yapılan talep bağlamında bir uygunluk aranırken çocuk dahil yurt içinde yaşayan kişiler için ise başta SHM yönetmeliği dahil diğer yönetmelikler de bu özellik ve nitelik hala aranılmamaktadır. Avrupa Sosyal Şartının başta 14 üncü maddesi olmak üzere diğer maddeler ile bu yöndeki bilgiler görmezden gelinmektedir.

Afganistan’da bile SİR unun ancak ve ancak sosyal çalışmacılar tarafından arandığı böyle bir nitelik ve özellikle bilinen bir gerçektir.Bu gerçek bilgiler bağlamında ve birlikte ele alındığında öncelikle SHM yönetmeliğine yönelik başta hukuksal olmak üzere bilim ve teknik açıdan önemli bir aykırılık söz konusudur. (19) Bu yönde yer alan çalışma bağlamında da TC Anayasa sına rağmen oluşan bu aykırılıklar ASDEP şeklindeki görevleri içinde aynen geçerlidir ve birlikte ele almayı da gerekmektedir.

36)Ayrıca görüldüğü gibi ASDEP gibi bir uygulamada , öncelikle ve sanki sosyal hizmet araştırması bağlamında da bir veri çalışması/risk haritası öne çıkmaktadır. Bir alan taramasından da yola çıkıldığı görülmektedir.Bu yönde oluşturulan “Sosyal Hizmet Alan Taraması Formu” gibi bir “ASPB-FR-43 Rev.(03.22.12.2014)” gibi formunun da bahsedilmekte olup ASDEP içinde bir geçerlilik kazandırılmıştır.Buna sosyal yardım ile ilgili vakıflar üzerinden yapılan bir geçerlikte aranmaktadır.Bakanlıkça yayımlanan bilgiler bağlamında bu yönde tabletler bilindiği gibi satın alınmıştır.Bu arada SİR u gibi düzenlemeler dahil bu şartname ile de bu uygulamalar sanki kamu görevlisi gibi yer alındığında da bahsedilmektedir.İmza yetkisi uygulandığı gibi onun yerine de kullanıldığı gibi bazı iddialar ve duyumlarda vardır.Bu “de facto” durum olağanlaşmıştır.Böylece sosyal hizmet uzmanı/sosyal çalışmacı mesleğinin dışında ki kişilerce bu yönde bir yetki ve görev bu şekilde söz konusu olurken veri işlem kapsamında kamu görevi niteliği kazanılmamış kişilerce de hak sahibi olan kişilerce bir tespit,değerlendirme ve incelemenin mümkün olduğu da yapılan açık bilgilerde anlaşılmaktadır.Yetkiler ise belirsizdir.Bu form aynı zaman da istatistik bilimi ile de ilgilidir.Bu bağlamda bir puanlama konusunda özellikle yetkilendirilen ve sadece taramayı yapan kişi ve adının imzasıyla da bir yetkiden de bahsedilmek mümkündür.Şayet böyle bir yetki ve görev söz konusu olduğu takdirde bu yönde bir teknik ve hukuksal açıdan somut aykırılıklarda öne çıkmaktadır.Hak sahibinin kişi ve özellikleri ise açık bir şekilde belirtilirken kişisel bilgiler sonucu bir yorumlama ve bir belge niteliğinin de ayrıca kazandırıldığı söz konusudur.Özellikle bu formda “Özel durumlar” bölümünde “Ailede açıkça kadın istismarı tespit ettinizmi?,” ”Ailede açıkça çocuk istismarı tespit ettinizmi*,””Sokakta çalıştırılan çocuk var mı?” gibi sorulara “evet” ve “hayır” şeklinde bir yanıt aranırken gene bu formda “Aile kanunla ithilafa düşmüş kişi” gibi bir verinin ötesinde kişisel bilgiler ve durum verilen yanıtlar ile de aranması mümkündür..Anketin ötesinde bir saptamada böylece öne çıkmaktadır. Ancak bu yöndeki değerlendirme ve yorumlamanın hak sahibi ile birlikte imzalanmaması vede bu yönde ki bilgilendirmeye yönelik bir itiraz hakkının söz konusu olmaması yapılan bu işlemin bir fişleme niteliğini kazandırdığı da ayrıca görülmektedir.

İstatistik bilimi ,teknik ve uygulama boyutu

37)Yansıyan bu bilgiler bağlamında veri işlem ve istatistik bilim ile ilgili boyutu ayrıca ele almayı da gerektirmektedir. Bilindiği gibi ;ASDEP ile söz konusu olan sosyal hizmet araştırması vede istatistik ile ilgili bu ilişkide bu açıdan öne çıkmaktadır.Bilindiği gibi ; resmî istatistiklerin üretimine ve organizasyonuna ilişkin temel ilkeleri ve standartları belirlemek; ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesini, değerlendirilmesini, gerekli istatistiklerin üretilmesini, yayımlanmasını, dağıtımını ve Resmî İstatistik Programında istatistik sürecine dâhil kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere, Türkiye İstatistik Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esaslarının düzenlenmesi için 10.11.2005 tarihinde Türkiye İstatistik Kanunu (20) halen yürürlüktedir(Md/1)Bu bağlamda Resmî İstatistik Programının, “Program” (Md.2/f); Türkiye İstatistik Kurumu veya Programda yer alan konularda istatistik üretecek kurum ve kuruluşlar tarafından derlenen verilerin, kitle özelliklerini ortaya koymak amacıyla işlenmesi ile elde edilen bilgi “ Resmî istatistik”(Md.2/g) ; yapılan sayım veya örnekleme çalışmalarına konu olan, hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlar “İstatistikî birim” (Md.2/h); sayım veya örnekleme konu olan istatistikî birim veya alt birimlerin tamamını “Kitle”(Md.3/i) ve kitleyi oluşturan istatistikî birimler arasından kitleyi temsil etmek üzere belli sayıda birimin seçilmesi işleminin “örnekleme”(Md.2/k) gibi tanımlar ile de teknik ve uygulamalar öngörülmüştür.

38)Ayrıca Başbakanlık ve bakanlıklar ile bunların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarını, mahallî idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik ve şirketlerini, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ve üniversiteler de dâhil olmak üzere, tüzel kişiliği haiz enstitü,

teşebbüs, teşekkül, birlik, döner sermaye, fon ve sair adlarla kurulmuş olan diğer kurum ve kuruluşlar ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında “kurum ve kuruluşlar” (Md.2/e) şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısı ile ASPB dahil bu yöndeki veri ve derlenmeler ile de somut bir ilişki söz konusudur. Bu yönde bir bilim ve teknik özellikte aranılması gerekmektedir. Bu tanımlara ek olarak alan istatistik çalışmalarıyla ilgili her türlü veriyi derlemek üzere istatistikî birim ile görüşülmesi, bilgilerin anket formuna aktarılması ve bu formların Başkanlığa teslimine kadar geçen sürede yapılan çalışmaları “alan çalışması”(md.2/m) öngörülmektedir. Anket veya idarî kayıtlar yoluyla elde edilen nicel ve/veya nitel istatistikî bilgiler ise bir “veri” dir. (Md.2/n). Hakkında bilgi toplanan istatistikî birimlerin, özellikleri ile birlikte tanımlandığı veri “ bireysel veri (Md.2/o) olarak kabul edilmiştir. Kamusal bir hizmete yönelik bir uygulamada tespiti de içeren bir bilgilenme amacıyla veriye dönüşebilecek sorular ve belli bir ölçüğe göre değerlendirilme için bir forma dönüşmesi ile kişiler ile yapılan bir görüşmede bu bağlamda anket diye adlandırılmaktadır. Bakanlık dahil bu yönde ortak bir kavram ve tanımda görüleceği gibi öne çıkarılmıştır. Bir istatistikî birimin kimliğinin adı, adresi veya resmen verilmiş ve genel olarak bilinen bir kimlik numarası ile ortaya çıkarılması “bireysel veri” (Md.2/ö) olup ASDEP kapsamında ki söz konusu olan anketin de bu özelliği kazandırıldığı görülmektedir. Bir istatistikî birimin kimliğinin, doğrudan tanımlamada yer almayan diğer özelliklerinden faydalanılarak ortaya çıkarılmasını, ise “dolaylı tanınma”dır (Md.2/r). İstatistik birimin doğrudan veya dolaylı bir şekilde özellikleri ile birlikte tanınabilmesine ve bu şekilde bireysel bilgilerin açığa çıkarılmasına imkân sağlayan bireysel veya tablo hâlinde saklı tutulan veri de görüldüğü gibi “gizli veri”(Md.2/s) şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımlama aynı zamanda ASDEP şeklinde öngörülen bir risk haritalama içinde geçerli olup bir gizli veri özelliğide söz konusu olmaktadır. Kamu yönetimi ve harcama açısından da ayrı bir uyum ve uygunlukta aranılması gerekmektedir.

39)Resmî İstatistik Programı ise; ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan konularda üretilecek resmî istatistiklere ilişkin çerçeveyi oluşturmaktadır. Sayım ve araştırmaların ki sosyal dahil Program çerçevesinde yapılacağı ve “Program”ın; mevcut kaynakları, cevap verenlerin üzerindeki yükü, fayda-maliyet ilişkisini göz önüne alarak, ülkenin ekonomi, sosyal, demografi, kültür, çevre, bilim, teknoloji ve ihtiyaç duyduğu diğer alanlardaki durumunun tespit edilmesi ve izlenmesi için gereken istatistikleri kapsayacağı da öngörülmüştür(Md/3). Kamusal yönetim ve harcama ile aranılması gereken bir uyum ve uygunluk bağlamında özellikle sosyal hizmet ve sosyal yardıma yönelik en azından 20 milyon hak sahibinde yer alan dezavantajlı hedef gruplardaki/kitleye yönelik bir sosyal hizmet araştırması için de geçerli bir durum ortaya çıkmaktadır. “ASDEP” şeklinde de ne üdüğü belirsiz bu kısa adlandırmanın açık hali ile de bir “program” olduğu ve bu yönde somut ilişkinin ortaya çıktığı da açıktır. Ayrıca, Konsey ve TUİK gibi kurumsal yapı ile de hedefler ,uygulamalar ve duyurular bu yönde bir görev olarak kabul edilmiştir. Resmî istatistiklerin kalitesinin geliştirilmesi için ise, Program kapsamında üretilen istatistikler, güvenilirlik, tutarlılık, tarafsızlık, istatistikî gizlilik, güncellik ve şeffaflık ilkelerine göre hazırlanacağı ve uygulanacağı kabul edilmiştir. ASPB nin de içeren bu ilişki bağlamda Programı uygulayan tüm kurum ve kuruluşlar ile görevliler, bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak her türlü düzenleyici işlemlerde belirtilen ilkelere uymakla da yükümlü kılınmıştır (Md./4) Uygulama esasları, makamları ile de kurum ve kuruluşların Programda yer almayan istatistikî konulardaki çalışmaları ile gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişiliğine sahip kuruluşlarca yapılan sayım veya araştırmalara ait sonuçlar resmî istatistik olarak kabul edilmez denilerek bu yönde bir nitelik ve özelliğin aranması zorunlu olarak kabul edilmiştir (Md./6). Ki bu zorunluluk özel hukuk tüzel kişilerce öngörülen sosyal araştırmalar dahil ASPB vede ASDEP gibi bir program içinde geçerlidir. Bir uyum ve uygunluk bağlamında bir hukuksal özellikte kazandırılmaktadır. Gene bu bağlamda bilgi isteme, bilgilerin doğruluğunu araştırma, kontrol ve saklama gibi düzenlemelere yer verilirken cevap verme yükümlülüğü ve sınırları ile de ”istatistikî birimler”, ülkenin ekonomi, sosyal, demografi, kültür, çevre, bilim, teknoloji ve ihtiyaç duyulan diğer alanlardaki resmi istatistikleri üretmek üzere, Anayasa’da belirlenen temel haklar ve ödevler çerçevesinde, kendilerinden istenen veri veya bilgileri, Başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlü olmakta kabul edilmiştir(Md.8)Kurum ve kuruluşlar kendi görev alanlarına ilişkin ulusal kayıt sistemlerini Başkanlığın belirlediği standartlarda oluşturmak, güncellemek ve Başkanlığın istatistik amaçlı kullanımına açmakla yükümlüdür (Md/10) Bu konuda yapılacak her türlü mevzuat çalışmalarında Başkanlığın da uygun görüşü alınmaktadır.

40) Kurum ve kuruluşlar, Başkanlık tarafından oluşturulan istatistik amaçlı tanım ve sınıflamaları kullanmakla; kendi ihtiyaçları doğrultusunda belirleyecekleri sınıflamaları kullanmaları hâlinde ise, Başkanlığın belirlediği sınıflamalara dönüştürülmesini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlü kılınmaktadır. Gizli verilere yalnızca resmî istatistik üretiminde görev alanlar, görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları ölçüde erişebileceği de özellikle hükmedilmiştir.(Md.13) Resmî istatistik üreten kurum ve kuruluşların yetkilileri tarafından, gizli verilerin hukuka aykırı erişimine, açıklanmasına veya kullanımına karşı her türlü önlem alınacağı gibi herkese açık kaynaklardan elde edilen veri veya bilgiler gizli kabul edilmez de denilerek bu yönde bir gizlilik de öne çıkarılmıştır. Veri gizliliği ve güvenliğine ilişkin usûl ve esaslar, ulusal ve uluslararası ilkeler doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bireysel veriler ise istatistikî birimlerin doğrudan veya dolaylı olarak tanınmasına yol açacak bölümleri gizlendikten sonra, münferit birimlere atıfta bulunmayan bilimsel amaçlı araştırmalarda kullanılması kaydı ve Başkanlığın yazılı izniyle verilebilir. Bireysel verileri kullanma hakkı elde edenler, bu veriler üçüncü şahıslara veremezler (Md.14). Resmî istatistiklerin üretimi için veri veya bilgi talep edilen istatistikî birimler, sayımın veya araştırmanın amacı, kapsamı, istatistikî verinin gizliliğinin sağlanması için alınan önlemler ve hakları ile ilgili konularda 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde, bilgi edinme, kendilerine ait gizli verinin izinsiz açıklanması durumunda da maddî ve manevî her türlü zararının tazmin edilmesini isteme hakkına sahiptir. Kendilerine ait gizli verilerin açıklanması nedeniyle açılan davalarda Başkanlık veya diğer kurum ve kuruluşlar aleyhine tazminata hükmedilmesi durumunda, bu hususta kusuru olan memur ve diğer görevlilere genel hükümlere göre rücu edilir. Bu düzenlemeler bağlamın da yükümlülükler öngörülmüştür. Dolayısı ile bu yönde kişilerin verilerin korunması hukusal açıdan ayrı bir yükümlülüğü de nedendir.

41) Bu kanun da aynı zamanda kamu kurum ve kuruluşlarından personelin görevlendirilmesi ile ilgili olarak 47-49 maddelerde sayım dışında kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlardan memur ve diğer kamu görevlisi statüsünde olanlar ile Resmî İstatistik Programı kapsamındaki görevler için de bazı düzenlemeler öngörülmüştür. Araştırma, inceleme, denetleme ve veri kalite kontrolü için de alanda görevlendirilenler içinde bir nitelik ve özellikte aranmaktadır. Özel hukuk tüzel kişilerce söz konusu olan sosya araştırma gibi programların dışında bireysel veri almak dahil söz konusu olan uygulamada yer alan kamusal hizmette yer alan görevlerin dışında bu yönde ayrı bir hizmet satın alımı gibi bir uygulamaya ise rast gelinmemektedir. Ayrıca bu düzenleme ceza hükümleri ve idari para cezaları ile de ilgili olup 53 ve 54 üncü madde de yer almaktadır. Başkanlık veya kurum ve kuruluşlar tarafından Program kapsamında istenen bilgileri, geçerli bir mazereti olmaksızın belirlenen şekil ve sürede vermeyen veya eksik veya hatalı verenler, bir kereye mahsus olmak üzere uyarılarak yedi gün içerisinde bilgileri vermeleri veya eksik ve hataları gidermeleri istenmektedir. Bu uyarıya rağmen, bilgileri hiç vermeyen veya talep edildiği hâlde eksikleri gidermeyen ve hataları düzeltmeyen gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin organ ve temsilcileri hakkında örneğin hanehalkı veya bireylerle yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda beşyüz Yeni Türk Lirası veya Hane halkı veya bireyler dışında kalan diğer istatistikî birimlerle yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda binbeşyüz Yeni Türk Lirası gibi idari para cezasıda öngörülmektedir. Dolayısı ile ASDEP gibi böyle programıda içeren böyle bir uygulama sadece bir anket/görüşme olmayıp oluşan bu nitelik bağlamında bir sosyal hizmet araştırmasının dışında hak sahiplerini içeren bir boyut ve ilişki de görüldüğü gibi öne çıkmaktadır. Müsteşarlık onayı ile söz konusu olan bir hizmet satın alımını belirleyen bu şartname içinde bir uygunluğun aranmasında özellikle gerekmektedir. İstatistik bilimi kapsamında hem teknik hemde hukusal boyutun sosyal hizmet uygulanması ile birlikte idari açıdan da bir uyumun ve uygunluğun ele alınması bu açıdan öncelikli olup önemli bir kamu zararına da nedendir. Görevliler dahil bu yönde aranılan bir nitelik ve özellik bu açıdan ayrıca ve özellikle ele almayı da gerektirmektedir.

Kişisel verilerin korunması boyutu

42) Diğer taraftan 24.3.2016 tarihli 6698 sayılı “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu”(21) bilindiği gibi yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunun amacı ise, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve

tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir (Md/1).Bu bağlamda istatistik bilim ve tekniği dahil veri ve bireysel/ kişisel veri özelliği açısından öngörülen programlar için özel hayatın gizliliği de olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerin öne çıkarılmış olunması , Avrupa Sosyal Şartı gibi T.C. Anayasa nın 90 ıncı maddesi kapsamında iç hukukun bir parçası olan sözleşmeler bağlamında bir yükümlülük öne çıkarılmıştır. Temel haklardan biri olan sosyal yardım ve sosyal hizmet ile ilgili olarak hem bilim hem teknik hemde hukuksal açıdan birlikte bir uyum ve uygunlukta özellikle öne çıkarılmış olmaktadır. Kapsamı ise kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacağı belirtilmiştir.Dolayısı ile ASPB da öngörülen “Aile ve Sosyal Destek PROGRAMI/ASDEP” gibi istatistik bilim ve tekniği ile sosyal hizmet bilim ve tekniği açısından öncelikle hak sahiplerine yönelik bir bireysel/kişisel veri ile de bir risk haritasının belirlenmesi için yapılan görüşme/anket gibi bir görev ve işlevin de bu kapsamda söz konusu olduğu açıktır.Bu yönde hukuksal bir uyum ve uygunlukta aranılması gerekmektedir.Bu uygunluk Müsteşarlık onayı ,şartname,ihale komisyonu da dahil ihale sürecini de içermektedir. Özellikle de hak sahibi kişilerin kamu hizmetine ulaşılabilmesi ve güvence altına alınması için yapılan bir talep yerine ASDEP gibi bu uygulama ile hedeflenen bir “TESPİT” in öne çıkarılmış olunması “FİŞLEME” dahil diğer farklı farklı ayrı bir özelliğin kazandırılmasına da neden olduğu anlaşılmaktadır. Görev ve yetki açısından da kurumsal ve hukuksal bir bir uyum ve uygunluğun aranılmasını da bu açıdan önceliklidir.

43)Bu kapsamda ; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi “kişisel veri”(Md.3/ d) ile kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemde “kişilerin verilerin işlenmesi” tanımlanmıştır (Md.3/e) Genel ilkeler ise ; kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir (Md.4/1).Kişisel verilerin işlenmesinde ise a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma. b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma. c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme. ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma. d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.İlkelere uyulması zorunlu kılınmıştır. Kişisel verilerin işlenme şartları ise ancak kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez. (Md.5/1)Ancak , Kanunlarda açıkça öngörülmesi;fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması; Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması. Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması; ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması. ;bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması. ; ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması gibi bu şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi ise mümkün kılınmıştır (Md.5).

44)Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları ise : kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir. Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır. (Md.6) Buna bağlı olarak Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi ile ilgili düzenlemeye de yer verilmiştir(Md./)

Gene kişisel verilerin aktarılması için kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz gibi hükümlerde öngörülmüştür (Md.8) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması içinde bu yönde bir korunmada öne çıkarılmıştır (Md.9)

45) Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü bağlamında ise kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere; veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği;kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı;kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ve 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlü kılınmıştır (Md.10). İlgili kişinin haklarıda herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili olup kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme ;kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme; 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,; (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme, haklarına sahiptir.Bu nedende dolayı Veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerde öngörülmüştür.Verdi sorumlusu;kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek; kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek; kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.Aynı zamanda, veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.Gene kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır. Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgilisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edileceği vurgulanmıştır (Md/13)

46) Bu düzenleme de aynı zamanda suçlar ve kabahat başlıklar altında yaptırımlarda kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ncı madde hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir..Gene bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılacağı da hükmedilmiştir (Md./17).Kabahat kapsamında ise çeşitli idari para cezalar da öngörülmüştür(Md/18) Bu düzenleme açısından “Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat” ile ilgili düzenlemelere ise 19 – arasında yer almaktadır.Düzenleme de ayrıca istisnalar başlığı altında 28 inci madde deki : kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi; kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi. kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi;kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.; Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi gibi hâllerde uygulanmaz. Ayrıca bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri kapsamında : kişisel veri işlemenin suç

işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması; ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.; kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması. ; kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması bu uygulanmada öngörülmektedir.Bu yönde erişim yetkisi açısından ortaya çıkan bu durumun(ların) özellikle ele alınması bu açıdan gayet açıktır. Özellikle SHM lerinde de “istatistikçi” gibi ayrı bir meslek elemanı şeklinde yönetmelikte(md/23) yer verilirken ASDEP gibi bir uygulamanın SHM açısından da bir uygunluğu vede gözetilmesi de gerekmektedir.Bu gereklilik Bakanlık Müsteşar onayı dahil şartname açısında da bir uygunluğun aranılması için de bir öncelik öne çıkmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER.

47)Yukarıda yer verilen bu veriler ve bilgilerin yanı sıra Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği ile ilgili somut bir ilişki vede bu yöndeki bilgi , görüş (19) bağlamında görüldüğü gibi Mayıs 2012 yılın da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü arasında bir işbirliği söz konusu olmuştur.Bu işbirliği ile de değerli akademisyenler “Aile ve Sosyal Destek Programı /ASDEP” şeklinde ki bir pilot çalışmayı da geliştirmiştir. Öncelikle sosyal hizmet araştırması kapsamında bir risk haritalamanaya yönelik bir model öngörülmüştür..Buna bağlı olarak ise “Danışma yönlendirme/ASDEP görevlisi-elemanı “ şeklinde ve kamu hizmetinin dışında bir personelin yer alması da sağlanmıştır.Sosyolog dahil diğer çalışanlarında dahil edildiği bu pilot çalışma her iki taraf açısından uygun görülmüş ki 2016 yılında Bakanlık tarafından tüm İl Müdürlüklerince vede SHM ile de bu uygulamanın yaygınlanması da hedeflenmiştir. ASPB Bakanlık Makamınının 27.01.2015 tarihli talimatı ve Bakanlığın 04.02.2016 tarihli Olur’u ile de Müsteşarlık Makamına böyle bir yetki söz konusu olmuştur.Bu onay ve öngörülen teknik şartname ile de bir hizmet satımı İl müdürlüklerince de açık ihale edilmeye başlanmıştır.1500 personel için yapılan bu hizmet satımı 2016 için 45 Milyon TL iken 2017 yılında 100 Milyon TL den fazla bir kamu harcaması da söz konusudur. Hem sosyal hizmet hemde sosyal yardım açısından hak sahiplerine yönelik bir risk haritalamasının ötesinde sosyal hizmet yöntemlerinin aktif bir şekilde görevlendirilmesi SHM lerince ve şartname ile de mümkün kılınmıştır. Böyle bir uygulama ve yukarı da yer alan bilgiler dahil diğer bilgiler birlikte ele alındığında ise hem sosyal hizmet bilimi ve tekniği açısından hem de insan hakları boyutu dahil hukuksal açıdan somut bir uygunluğun aranmadığı ise gayet açıktır...Kamu harcamasına yönelik ihale süreci ise usul açısından önemli ayrıklıklarda içermektedir..Özellikle de keyfi bir uygulama sonucu sosyal hizmet konusunda eğitim almamış “sosyolog” dahil psikolog,öğretmen gibi diğer meslek elemanlarının böyle bir hizmet alımına yönelik ihale sürecinde bellirlenmesi öne çıkarılırken hem usul hemde SHM nin asli bir görev açısından belli bir norm/krite aranmadığı da gayet açıktır. 1 200 sosyologunda istihdam edildiği böyle bir uygulama söz konusudur. Aynı zaman da hak sahiplerinin sosyal hizmet ve sosyal yardımına ulaşılmasının ve engellenmesinin hukuksal bir güvenceye alınmaması öngörülmemiştir.Bu yönde belirsizlikler ise görmezden gelinmekte olup bu ayrıklıklara da ortak olunmaktadır.Özellikle de şartname bağlamında öngörülen görevlendirme sonucu oluşan bu keyfiliğin ve 100 Milyon TL gibi bir kamu zararının vede hak sahiplerinin fişlenmeleri nedeni ile de “sosyal hizmet uzmanı/sosyal çalışmacı” meslekleri açısından bir savunuculuk boyutunun özellikle ve öncelikle ele alınması mesleksel bir sorumluluk ve görev kapsamındadır.

48)Ayrıca uygulamalı bir bilim olmayan sosyoloji konusunda mezun olmuş “sosyolog”ların yanı sıra sosyal hizmet alanında eğitim almamış diğer kişilerin yoğun bir şekilde bu alanda işgal edilmesi sonucu ASDEP gibi bir uygulama sanki bir kamu hizmeti şeklinde de öne çıkarılmaktadır. SHM lerin de ayrı bir paralel yapıda yer alınması 2017 yılında da mümkün kılınmaktadır.Bir hak olarak öngörülmesi gereken hem sosyal hizmetin hemde “sosyal yardım” dan uzaklaşılmasına ise diğer önemli nedendir.İnsan hakları ile ilgili olan bu boyut(lar) sonucu kamu hizmetinde bir kalite, nitelik ve özelliğin aranmadığı da gayet açıktır.Sosyal hizmet ve sosyal yardımlar ile de ortaya çıkan bu durumların hukuksal sürece yansıtılması bu yüzden bir görev ve sorumluluktur.Özellikle bir meslek

derneği olan Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği /SHUDer olmak üzere bu alanda çalışan ilgili dernekler için SHM leri ile ilgili olan bu çalışma ek bir yarar sağlayabilir. Yer verilen bilgi ve görüş (19) bağlamında da söz konusu olan hizmet alımlarının engellenmesi ve hak sahipleri dahil “sosyal hizmet uzmanı/sosyal çalışmacı” mesleğine yönelik oluşan mağduriyetlerin ortadan kaldırılması savunuculuk açısından temel bir görev olabilir..

49)Özellikle Bakanlık kapsamında SİR dahil sosyal hizmet yöntemlerine yönelik yurtdışında yapılan talebe yönelik kurumsal bir yapı ve görevin yanı sıra sosyal hizmet mesleği açısından aranılan bir nitelik ve özelliğin bir görev olarak yer alması açıktır. Verilen bilgiler bağlamında yurtdışındaki Türkiye Cumhuriyeti dahil diğer hak sahipleri için ise bu durumun başta SHM olmak üzere diğer idari uygulama da gözetilmediği ve bir uygunluk aranmadığı da açık bir gerçektir.Ayrıca iç hukukun bir parçası olan Avrupa Sosyal Şartı'nın 14 üncü maddesi ile söz konusu olan sosyal hizmetin bir hak olarak öngörülmesi ve sosyal hizmet yöntemlerin aranılmasının bir yükümlülük olması ile 13 ve diğer maddeler de önemli bir diğer gerçektir.Bu yönde çeviri dahil ortaya çıkan bazı yanlışlıkların da ortadan kaldırılması da mümkün olup bu yönde bir hukuksal bir süreçte gerekmektedir. Diğer yandan Afganistan da bile aranılan niteliğinin ve özelliğinin gözetilmediği gibi ortaya çıkan bu durumların da birlikte ele alınması gerekmektedir.

50)Özellikle ASDEP elemanı/ görevlerine yönelik açık ihale ile ilgili yapılan işlemlerin ve oluşan kamu zararının engellenmesi için söz konusu olan bu ASPB Bakanlık Makamının 27.01.2015 tarihli talimatı , Bakanlığın 04.02.2016 tarihli Olur'u ile de Müsteşarlık Makamına yönelik böyle bir yetki ile söz konusu olan ihale şartnamelerinin iptali bir öncelik kazandırmaktadır. Bu yöndeki uygulamanın engellenmesine yönelik bir başvurunun mutlaka yapılması da gerekecektir.Böyle bir hukuksal sürecin başlatılması ile de en azından 20 milyon hak sahiplerine yönelik mağduriyetlerin ve telafisi olmayan kamu zararının engellenmesine yönelik yürütmenin durdurulması dahil gerekli işlemler için bir talepte yapılmalıdır. Gene bu başvuru bağlamında 9 Şubat 2013 tarihli Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliğinde yer alan ve 1.8.2013 tarihinde yeniden düzenlenen tanımlar ile ilgili 4 üncü madde de yer alan “sosyal inceleme” (4/1-i) ve “meslek elemanı”(4/1-J) ile ilgili tanımlar ve 18 inci madde dahil ilgili maddelerin de bu ilişki bağlamında somut bir iptal talep edilmelidir. Aynı zamanda (ÇKK/3-1-e) maddesinde yer alan “Sosyal Çalışma Görevlisi” şeklindeki bu garabet tanımında iptali için Anayasanın 10 maddesi ile birlikte T.C.Anayasası'nın 90 ıncı maddesi bağlamında da ASS/13,14,17 ve ÇHS/3,40 ile Pekin Kuralı/16 maddeleri ne yönelik somut aykırılıkların giderilmesi amacıyla Anayasa Mahkemesine başvurulması içinde ayrı ve birlikte bir talebin gereği talep edilmelidir.

51)Ayrıca 2017 yılına yönelik yapılan ödenek bağlamında söz konusu olan hizmet alımı için söz konusu olan bu ihaleler halen yapılmaktadır(22).İl müdürlüğünce de açıklanan duyurular bağlamında sosyal çalışmacılar için daha önce başvuru yapmış veya yapmak isteyen kişilerin de hukuksal bir süreci başlatması da mümkündür.Yukarıda yer alan bilgiler ve bağlamında şartnamede en azından belli bir norm/kriter aranılmaması,sosyal hizmet yöntemlerinin engellenmesi vede bu yönde söz konusu olan bu görevlerin arasında teknik bir kargaşaya neden olduğu gibi kamu harcaması açısından bir rekabetin aranmadığı yönünde de söz konusu olan bu ihalelerin durdurulması ve/veya bu yönde yapılan mülakatlar ile oluşan bu işlemlerin iptali için bireysel açıdan başvuru yapılabilmesi mümkündür.Yararlı da olur ve bir ,iki pilot çalışma yeterlidirAyrıca bu ihale sürecine katılmış ancak başta sosyolog dahil bu yönde bir norm/kriter aranmadan ASDEP elemanı/görevlisi şeklinde istihdam edilmeleri sonucu oluşan mağduriyet(ler) açısından da ayrı bir tazminat hakkını da ayrıca talep etmek mümkündür.Kendi görevleri dışında oluşan kasıtlı bir haksız maddi yararlanma ve bu yetki ve görev bağlamında oluşan bu kamu zararlarının kişisel dahil giderilmesi de ayrıca talep edilebilir.Kamu hizmeti kapsamında sanki bir idari işlemin söz konu olması ile de ortaya çıkan bu durum hak sahipleri ve mağdurları içinde ayrıca geçerlidir.

52) Özellikle 2016 yılında yapılan harcamalar ve oluşan kamu zararı açısından bu durumun Sayıştay açısından ayrıca ele alınması da gerekmektedir.Özellikle (ÇKK/3-1-e) maddesi ile Sosyal çalışma görevlisi şeklinde başlayan bu garabet uygulamanın vede başta SHM yönetmeliği dahil diğer yönetmelikler vede ASDEP gibi bir hizmet alımı ile mümkün olan böyle bir uygulama bağlamında

Anayasanın 10 maddesi ile T.C.Anayasası'nın 90 ıncı maddesi bağlamında da ASŞ/13,14,17 ve ÇHS/3,40 ile Pekin Kuralı/16 maddeleri ne yönelik somut aykırılıkların yanısıra bu yöndeki eylem ve işlemleri ile oluşan kamu zararlarında hukukun üstünlüğü açısından gözetilmesi için bu yönde bir başvuruda gerekmektedir. Hem 2016 de oluşan bu kamu zararlarının hem değerlendirilmesi ve hemde geriye dönük talep edilmesi bu açıdan gerekecektir.Ki bu durum kendi mesleği alanın dışında söz konusu olan bir yetki ve görev bağlamında ki tüm kişiler içinde geçerlidir. Bu yönde imza yetkili kişilerin ve işlemlerin vede söz konusu haksız harcamalarının giderilmesi de ayrıca talep edilirken aynı zamanda adli işlemlerin gereği içinde ayrıca talep edilmesi mümkündür..

53)Kamu harcaması ile oluşan bu kamu zararının yanı sıra kamunun niteliğinin aranılması bağlamında Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombusmanlık) içinde bir başvuru yapılmasında gerekmektedir.Özellikle de 14 Haziran 2012 tarihinde 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu kabul edilmiştir..Bu bağlamda önemli bir görevde öne çıkarılmıştır. Bu Kanunun amacı ise kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere Kamu Denetçiliği Kurumunu (Onbusmanlık) oluşturmak hükmedilmiştir. Özellikle Sayıştay dahil diğer yukarıda yer alan bilgiler bağlamında ASPB tarafınca sosyal hizmet ve sosyal yardımlar ile ilgili uygulamaların da Kamu Denetçiliği Kurumu kapsamında olduğu da gayet açıktır.Özellikle Bakanlık çatısı altında Uluslararası Sosyal Hizmet Birim'ince yurtdışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları dahil yurtdışındaki diğer kişiler için SİR nun sadece sosyal çalışmacılar tarafından ücretsiz düzenlenmesi de bilindiği gibi bir görev olarak kabul edilmiştir. Bu yönde ki somut bir ayrışma da diğer bir gerçektir.ASDEP şeklinde söz konusu olan bu uygulamanın bir uygunluk açısından da ayrıca değerlendirmesine yönelik bir talep bu açıdan mümkün olabilir.Bu boyut sosyal hizmet/çalışma dışında ki sosyolog,psikolog,çocuk gelişimci,öğretmen,aile ve tüketici ile ilgili lisans eğitim almış kişilerce SİR dahil bu yönde sosyal hizmet ile ilgili çoğunluk bile aranmadan oluşturulan komisyon/lar gibi birimlerce oluşturulan idari işlemler/filler de özellikle hak sahiplerini ilgilendirmektedir.Yapılan eylem ve işlemleri için.yapılan bu keyfi nitelikteki işlemler/filler ile de aslında kamu zararı dahil hak ihlallerininde bu açıdan değerlendirmesi ayrı bir önemdedir.

54) Keza ASDEP dahil ortaya çıkan bu durum(lar) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile yapılan düzenleme ile de ilişkilidir.6 Nisan 2016 tarihinde kabul edilen 6701 sayılı kanun ile de bu kurum oluşturulmuştur. Herkesin, onurunun ve haklarının korunduğuna güven duyduğu bir Türkiye vizyonunu öne çıkaran bu Kurumun amacı ise ; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması içindir (md/1).Kanun da yer verilen bilgiler bağlamında eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı başlığı altında ayrı bir düzenlemede öngörülmüştür. Herkesin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşit olduğu ve bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır şeklinde yasaklamada kabul edilmiştir.Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır.Bir hak olarak öngörülen sosyal hizmet dahil sosyal yardımın bu kurumsal yapı açısından ayrı bir önemi de söz konusudur. Kanunda yer alan görevler dahil diğer düzenlemeler ve Sayıştay,Kamu Denetçiliği Kurumu içinde diğer yukarıda yer alan bilgiler bağlamında ve ASPB tarafınca ASDEP dahil sosyal hizmet ve sosyal yardımlar ile ilgili uygulamaların da Türkiye İnsan Hakları ve Eşitliği Kurumu kapsamında da olduğu gayet açıktır.Özellikle Bakanlık çatısı altında Uluslararası Sosyal Hizmet Birim'ince yurtdışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları dahil yurtdışındaki diğer kişiler için SİR nun sadece sosyal

çalışmacılar tarafından ücretsiz düzenlenmesi de bilindiği gibi bir görev olarak kabul edilmiş olması ve bu yönde ki somut bir ayrışma da diğer bir gerçektir. Aynı çatı altında ve kamu harcama için kişiler dahil yetki ve görev ile iki farklı idari bir işlem/fiil öne çıkarılmıştır. Sosyal hizmet ve sosyal yardım ile ilgili boyut insan haklarının onuru ile de ilgili temel bir araçtır.Amaçtır.Özgür yurttaş olabilmektir. Özellikle de ASS bu açıdan gözetilmesini de gerektirmektedir. Hukukun üstünlüğü bağlamında hukuka uygunluğunda aranması için gene belli bir niteliğin ve liyakatın aranmasını da gerektirmektedir.Bu sebep ve sonuç içinde bu yönde mesleksi bir sorumluluk , yetki ve görevde ayrıca aranmalıdır. Bakanlık tarafından yürütülen “sosyal hizmet merkezleri yönetmeliği” ve ASDEP vede ŞÖNİM gibi diğer yönetmelikler ile sosyal hizmet/çalışma dışında ki “meslek elemanları” ile oluşan bu yetki ve görev ise hem mesleksi hemde kamu harcaması açısından ayrı bir önem ve özelliğin değerlendirilmesine yönelik bir talebin yapılmasını gerektirmektedir.

55) Bunlara ek olarak 24.3.2016 tarihli 6698 sayılı “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında söz konusu olan bu kurumsal yapının amacı ise, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemekle yükümlü kılınması ile de bu yönde bir değerlendirmenin İstatistik Kanunu ile birlikte ele almayı ve değerlendirilmesi için (Md bu boyutlarında ele alınması ve değerlendirilmeside ayrı bir önemdedir.

56) Bu arada ASDEP gibi bir pilot çalışmanın sosyal hizmet araştırması dahil sosyal hizmet bilimi ile öne çıkarılması ve bu yönde bir akademik çalışma sonunda bir modelin öne çıkarılması da önemli bir gerçektir.(paragraf 27)ASPB ile birlikte oluşan bu işbirliği ve uygunluk sonucu (ki akademik dünya da bu yönde yazılı bir görüş ve makaleye de rast gelinmemektedir) ortaya çıkan bu durumun ve uygunluğunda etik dahil kalite,nitelik ve özelliğin uygun bir ortamda aranması ve değerlendirilmesini de gerektirmektedir. 30.12.2016

Son söz : CESARET VE BİLGİ GELECEKTİR...

Nihat Tarımeri
Sosyal Hizmet Uzmanı

Dipnotlar.;

1) <http://www.ailetoplum.gov.tr/uygulamalar/asdep-sosyal-hizmet-merkezleri>

<http://www.ailetoplum.gov.tr/asdep-egitim-sunumlari/07122014>

<http://asdep.aile.gov.tr/asdep-hakkinda>

<http://slideplayer.biz.tr/slide/10213345/>

2) <http://www.asdep.org/>

3)a- http://www.asdepturkiye.com/2016/05/dansma-yonlendirme-elemanasdep_7.html#more

b- http://www.asdepkadroilanlari.com/2016_03_01_archive.html.

c) <http://www.asdepkadroilanlari.com/>

4) <http://sgb.aile.gov.tr/data/57c69d38369de5bd24acafe3/2016%20Yil%20Kurumsal%20Mali%20Durum%20ve%20Beklentiler%20Raporu.pdf>

5) <http://www.asdepturkiye.com/2016/10/asdep-personel-ihtiyac-2017de.html#more>

6) http://www.aliapaslan.com.tr/?pnum=491&pt=ASDEP+ALIM+%C4%B0LANLARI_xxxx

<http://readgur.com/doc/936024/asdep-g%C3%B6revlisi-%C5%9Fartnamesi---samsun-aile-ve-sosyal-politi...>

<http://www.asdepturkiye.com/2016/11/2017-yl-asdep-teknik-sartnamesi.html>

<http://readgur.com/doc/936024/asdep-g%C3%B6revlisi-%C5%9Fartnamesi---samsun-aile-ve-sosyal-politi...>

http://yandex.com.tr/clck/jsredir?from=yandex.com.tr%3Bsearch%2F%3Bweb%3B%3B&text=asdep%20karaman%20teknik%20ve%20Beklentiler%20Raporu&uid=&state=PEtFfuTeVD5kpHnK9lio9dFa2ePbDzX7b-M9kgonC9_FD9hvh_oYRFJBx-

http://yandex.com.tr/clck/jsredir?from=yandex.com.tr%3Bsearch%2F%3Bweb%3B%3B&text=asdep%20karaman%20teknik%20ve%20Beklentiler%20Raporu&uid=&state=PEtFfuTeVD5kpHnK9lio9dFa2ePbDzX7b-M9kgonC9_FD9hvh_oYRFJBx-3HpNv7OC0FbJfxZoYahcoMB7gXWQ&data=UINrNmK5WktYejR0eWJFYk1LdmtxcXNFMm5TbHVtQXhiNFd4UIFjZG9WV0Fxb0Nob3FhVjJLeVRDTE43OTN0bUhTYi1FeGNNaGs5V1BFX3FJRvVHZEdWQm1obU1XRjRjODdsOENUN2I5NGhxb1Rfek4zaHR2b2VXclK5cER5Y1FsaENyVjF3cVUwUGJ5cHJCakpUSHRsdThnT1NMRmFGU1IRNFhmMFM3QXpRSXY5aGhGVXJFLXc&b64e=2&sign=2ec78d4f4034e6d3ea28278b094de1f4&keyno=0&cst=AiuY0DBWFJ5Hyx_fyvalF

[M1mTEK2VCSwOu9OrPhW0f6tnZHIw-Tsk6ReUMS9IebLofVcuzF8ho-IIQo77Eyxqc5eBE90J869q8CqLB8R5WhZjN zksM8v4S3CmU6wdtpcJVvSEonl7-NDLC68GNH1ErHbBAE4M87GSEel0UXYFLr20ZtO0Zdv1f9UcYS9sLGkERu9C0-e3iLO9BJtcoNxTkJuprlZrrpGOG1opM18RVNTr4I50WaPsber0ji-kgqOI3ddijxUvo5ehe5XjioFz4TcEr6SH_jmNCF8ohj-HiHyGzaaEoOX0ni4Jxl-rSFhyi4vobFKU8v3buRgiqnsiPTXvorfamql6Stgvq7gFjYKwb9ddySx38li53SOE6y0DQucr1gpG78NjpIyCmejvaac41UIA4VUqegVKikU&ref=orjY4mGPRjkh5N2Mxdt9IqMz5sJwv1Xf3iOZI2qnV6OkIZRiRfwezhsd2-2ciHjzHyAgbwjKeys9Jd1cz80-pttFxUSdpRY9ynZVn8us04YM5BC0v2q5H_T23-c70YxS0d-QjSnBA60MtKuuyAUG3IKf0e_uZFF7QwIAn2H1ibY&110n=tr&cts=1482301301455&mc=3.4283328167612783](http://readgur.com/doc/936024/asdep-g%C3%B6revlisi-%C5%9Fartnamesi---samsun-aile-ve-sosyal-politi...)
<http://readgur.com/doc/936024/asdep-g%C3%B6revlisi-%C5%9Fartnamesi---samsun-aile-ve-sosyal-politi...>

<http://mardin.aile.gov.tr/duyurular/asdep-gorevlisi-ozel-hizmet-alimi-duyurusu>

7) <http://www.eyh.gov.tr/mevzuat/ulusal-mevzuat/yonetmelikler/sosyal-hizmet-merkezleri-yonetmeligi>

8) <https://ekap.kik.gov.tr/EKAPArama.aspxiZMİR>

9) <http://izmir.aile.gov.tr/duyurular/izmi%CC%87r-ai%CC%87le-ve-sosyal-poli%CC%87ti%CC%87kalar-i%CC%87l-mudurlugunce-ai%CC%87le-sosyal-destek-programi-kapsaminda-ozel-hi%CC%87zmet-alimi-yolu-i%CC%87le-asdepdanisma-yonlendi%CC%87rme-personeli%CC%87-alimi-yapilacaktır>

<http://izmir.aile.gov.tr/duyurular/asdep-mulakat-sonuclari>

10) <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4734.pdf>

11) <http://ankara.aile.gov.tr/duyurular/ankara-aile-ve-sosyal-politikalar-il-mudurlugumuze-bagli-kuruluslarda-calistirilmak-uzere-toplamda-64-danisma-yonlendirme-eleman-asdep-gorevlisi-alinacaktır>

12) http://pbk.tbmm.gov.tr/Butce_Takvim_Tutanaklar

13) <http://istanbul.aile.gov.tr/duyurular/asdep-mulakat-sonuclari>

<http://sirnak.aile.gov.tr/haberler/asdep-basvuru-listesi>

<http://readgur.com/doc/936024/asdep-g%C3%B6revlisi-%C5%9Fartnamesi---samsun-aile-ve-sosyal-politi...>

14) ASDEP PERSONEL ALIMI İLANLARI

1- <http://adana.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 36 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

2- <http://bitlis.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 16 kişi alınacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

3- <http://izmir.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 40 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 9 Mayıs)

4- <http://kutahya.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 10 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 18 Nisan)

5- <http://kayseri.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 20 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)

6- <http://mus.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 18 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)

7- <http://gumushane.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

8- <http://diyarbakir.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 60 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

9- <http://artvin.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

10- <http://burdur.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)-94 kişi başvurmuş.

11- <http://denizli.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 40 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

12- <http://istanbul.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 144 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

13- <http://tekirdag.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

14- <http://antalya.aile.gov.tr> – İlan çıktı, 24 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

- 15-<http://isparta.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 16-<http://kahramanmaras.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 28 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 17-<http://karaman.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 18-<http://kirkklareli.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 6 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 19-<http://samsun.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 20 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)-
- 20-<http://sinop.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 21-<http://tokat.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 22-<http://bayburt.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 2 Mayıs)
- 23-<http://ardahan.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 24-<http://erzincan.aile.gov.tr>– İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 25-<http://konya.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 50 kişi alacak.(İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 26-<http://mugla.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 27-<http://rize.aile.gov.tr>- İlana çıktı, 20 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 28-<http://zonguldak.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)-
- 29-<http://duzce.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 6 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 30-<http://kirsehir.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 31-<http://bartin.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 32- <http://karabuk.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 33-<http://amasya.aile.gov.tr> – İlan verdi ama ilanı siteden kaldırdı. 6 kişi alacak.(İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 34- <http://hakkari.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 35-<http://van.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 44 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 17 Mayıs)
- 36-<http://malatya.aile.gov.tr/> – İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 37-<http://bolu.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)-
- 38-<http://corum.aile.gov.tr>– İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 39-<http://elazig.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 40-<http://kars.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 41-<http://nevsehir.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 42-<http://yalova.aile.gov.tr> – İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 43-<http://afyonkarahisar.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 14 kişi alacak.

- 44-<http://agri.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 18 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)-
- 45-<http://cankiri.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)
- 46-<http://ordu.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 14 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 47-<http://usak.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 48-<http://aksaray.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 6 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 49-<http://osmaniye.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 14 kişi alacak.(İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 50-<http://erzurum.aile.gov.tr>- İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 51-<http://kilis.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)
- 52-<http://mersin.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 40 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)
- 53-<http://bingol.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 14 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 54-<http://eskisehir.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 55-<http://aydin.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 18 kişi alınacak. (İşe başlama tarihi 2 Mayıs)
- 56-<http://kocaeli.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 24 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 57-<http://balikesir.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 58-<http://adiyaman.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 18 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 59-<http://igdir.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 60-<http://www.sanliurfaaile.gov.tr>-İlana çıktı, 70 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 61-<http://mardin.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 40 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 62-<http://yozgat.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Temmuz)
- 63-<http://bursa.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 34 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 64-<http://sirmak.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 20 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 15 Haziran)
- 65-<http://canakkale.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 8 kişi alacak, (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 66-<http://nigde.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 6 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 17 Mayıs)
- 67-<http://sivas.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 68-<http://giresun.aile.gov.tr>- İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 69-<http://kirikkale.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 70-<http://kastamonu.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 8 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)
- 71-<http://batman.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 22 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)
- 72-<http://sakarya.aile.gov.tr> - İlana çıktı, 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 16 Mayıs)

73-<http://manisa.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 20 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

74-<http://tunceli.aile.gov.tr>-İlana çıktı, 6 kişi alacak.

75-<http://hatay.aile.gov.tr> -İlana çıktı, 48 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

76-<http://gaziantep.aile.gov.tr> -48 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 15 Haziran)

77-<http://edirne.aile.gov.tr> – Mülakat listelerini açıkladı. 6 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

78-<http://bilecik.aile.gov.tr> – Mülakat listelerini açıkladı. 4 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Mayıs)

79-<http://siirt.aile.gov.tr> – 16 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Temmuz)

80-<http://trabzon.aile.gov.tr> – 12 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Haziran)

81-<http://ankara.aile.gov.tr>- ilana çıkmadı ancak başvuru alıyormuş. 64 kişi alacak. (İşe başlama tarihi 1 Temmuz)

Kaynak: 28 Nisan 2016-<http://www.kamumuhabiri.com/asdep-uyuru-ve-ilanlari-guncel.html>
ASPB'nin ASDEP kapsamında alacağı personelle ilgili duyuru ve ilanları. ASPB İl Müdürlüklerinin web siteleri.

14)<http://istanbul.aile.gov.tr/duyurular/asdep-mulakat-sonuclari>

<http://sirnak.aile.gov.tr/haberler/asdep-basvuru-listesi>

<http://izmir.aile.gov.tr/duyurular/aile-sosyal-destek-programi-asdep-kapsaminda-mulakata-girmeye-hak-kazananlar>

15)ASDEP ALIMLARI

Mardin; Toplam 40, 9 SHU

Adıyaman: Toplam 14, 8 SHU

Denizli: Toplam 40, 6 SHU

Konya: ASDEP Mülakatlara çağrılan toplam aday 200, 22'si SHU.

İstanbul: ASDEP Mülakatlarına çağrılan toplam aday 288, 32'si SHU.

İzmir: ASDEP Mülakatlarına çağrılan toplam aday 160, 23'ü SHU.

Adana; Toplam 32, 12 SHU (4 örgün 8 açıköğretimli), 1 psikolog, 2 pdr, 17 sosyolog.

Tokat: Toplam 12, SHU 2.

Hatay: Toplam 48, SHU 7.

16)"Sosyal Hizmet Mesleği ;Güncel Sıkıntıları ve Talepleri";sf:5

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2015/2015_M17.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2016/2016_M17.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2014/2014_17.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2015/2015_T17.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2016/2016_T17.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2015/2015_M19.pdf

https://istatistik.yok.gov.tr/yuksekogretimIstatistikleri/2016/2016_M19.pdf

17)”Sosyal Hizmet Mesleği ;Güncel Sıkıntıları ve Talepleri”;sf:17-18

SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ VE DERS PROGRAMI

Sosyal Hizmet; bireylerin, ailelerin ve toplumların yaşadıkları çevre koşullarında, kontrolleri dışında gelişen sorunların önlenmesi ve çözümlenmesini, maddi olan ve maddi olmayan ihtiyaçların karşılanması, sosyal refahın ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesini hedefleyen, mücadeleye dayalı dinamik bir meslektir. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın bilimsel içerikli bir oryantasyonudur. Bu bağlamda, toplumun vicdanı olarak yoksunluk ve sorunlar yaşayan birey, aile ve toplumun yaşamdaki iğlevselliklerini geliştirmeye ve refahını arttırmaya çalışır.(<http://socialwork.health.ankara.edu.tr/bolum-tanitimi>)

Ankara Üniversitesi /Sosyal Hizmet Bölümü (<http://socialwork.health.ankara.edu.tr/dersler-akts-kredileri>)

- Sosyal Hizmet Tarihi
- Yaz Stajı
- Bireylerle Sosyal Hizmet
- Bireylerle Sosyal Hizmet Uygulaması (Staj)
- Ailelerle Sosyal Hizmet
- Ailelerle Sosyal Hizmet Uygulaması (Staj)
- Gruplarla Sosyal Hizmet
- Gruplarla Sosyal Hizmet Uygulaması (Staj)
- Toplumla Sosyal Hizmet
- Toplumla Sosyal Hizmet Uygulaması (Staj)
- Sosyal Hizmette Etik
- Seminer
- İnsan Davranışı Ve Sosyal Çevre I
- İnsan Davranışı Ve Sosyal Çevre II
- Türkiye’nin Toplumsal Ve Ekonomik Yapısı
- Kamu Yönetimi Ve Sosyal Hizmet
- Siyaset Biliminde Temel Kavramlar
- Sosyal Politika Ve Planlama
- Sosyal Refah Ve Sosyal Hizmetler
- Sosyal Hizmette Araştırma Yöntem ve Teknikleri
- Sosyal Hizmet Yönetimi
- Sosyal Hizmet Yönetimi Uygulaması
- Sosyal Hizmette Bilişim Teknolojileri
- Sosyal Hizmette Araştırma Uygulaması I
- Sosyal Hizmette Araştırma Uygulaması II
- Sosyal Hizmet Literatürünü İnceleme Ve Değerlendirme
- Sosyal Hizmet Rapor Yazma İlke Ve Teknikleri
- Yoksulluk Ve Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Toplum Sağlığı Ve Sağlık Sistemleri(Seçmeli)
- Sosyal Hizmet Okur-Yazarlığı(Seçmeli)
- İletişim Becerileri(Seçmeli)
- Gerontolojik Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Engellilerle Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Göçmen Ve Sığınmacılarla Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Çocuk Suçluluđu Ve Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Kadın Sorunları Ve Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Çocuk Hakları Ve Hukuku(Seçmeli)
- Aile Hukuku(Seçmeli)
- Evde Bakım Hizmetleri(Seçmeli)
- Kırsal Alanda Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Okul Sosyal Hizmeti(Seçmeli)
- Çalışma Yaşamında Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Madde Bağımlılığı Ve Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Afetlerde Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Sosyal Hizmette Olgu Yönetimi(Seçmeli)
- Adli Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Psiko-Sosyal Boyutlarıyla Mobbing (Seçmeli)
- Çocuklarla Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Gençlerle Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Sosyal Hizmette Kanıtı Dayalı Uygulama(Seçmeli)
- Tıbbi Sosyal Hizmet(Seçmeli)

- Psikiyatrik Sosyal Hizmet(Seçmeli)
- Sosyal Hizmette Sanat İncelemeleri(Seçmeli)
- Dayanışma Modelleri(Seçmeli)
- İstatistik
- Sosyoloji
- Sosyal Antropoloji
- Psikoloji

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ VE DERS PROGRAMI

Sosyologlar toplumda toplumsal yaşamın getirdiği sosyal ilişkileri, toplumsal kurumların kökenlerini ve gelişmelerini belirleyen ilke ve kuralları, tarihsel belgeleri inceleyerek, gözlem, görüşme ve anket gibi tekniklerle alanda araştırmalar yaparak bu konuları sosyolojik bilgi donanımı ile ortaya koymaya çalışırlar. Eğitimciler, yasa koyucular ve planlama uzmanları için toplum yapısı ve sorunlarına ilişkin bilgi toplar ve bunları yorumlayıp politikalar geliştirirler.(http://sosyoloji.humanity.ankara.edu.tr/?page_id=51)

Ankara Üniversitesi/Sosyoloji Bölümü(http://sosyoloji.humanity.ankara.edu.tr/?page_id=68)

- Sosyolojiye Giriş
- Sosyal Düşünce Tarihi
- Genel Sosyoloji
- Sosyal Kurumlar
- Sosyal Bilimler Metodolojisi
- Kurumlar Sosyolojisi
- Sosyoloji Tarihi
- Ekonomiye Giriş
- Nicel Araştırmalar
- Klasik Sosyoloji Kuramları
- Sosyal Araştırmaya Giriş
- Bilgi İşlem I
- İstatistik
- Bilgi İşlem II
- İş ve Meslek Sosyolojisi
- Kırsal Sosyoloji
- Çağdaş Sosyoloji Kuramları I
- Yabancı Dilde Okuma-Konuşma
- Sosyal Değişme ve Teknoloji
- Mesleki Yabancı Dil I
- Nitel Araştırmalar
- Örgütsel Sosyoloji
- Sağlık ve Hastalık Sosyolojisi
- Çevre Sosyolojisi
- Söylem Analizi
- Sosyoloji Tarihi
- Gelişme ve Azgelişme Sosyolojisi
- Küreselleşme ve Göç
- Devlet ve Toplum
- İş Hayatı için Yabancı Dil
- Mesleki Yabancı Dil II
- Aile Sosyolojisi
- Çağdaş Sosyoloji Kuramları II
- İletişim Sosyolojisi
- Kent Sosyolojisi
- Sosyal Hareketler
- Sosyal Tabakalaşma
- Mezuniyet Tezi
- Siyaset Sosyolojisi
- Türkiye'nin Toplumsal Yapısı
- Osmanlı Toplum Yapısı
- Türkiye'de Sosyoloji
- Kadın İncelemeleri
- Sanat ve Edebiyat Sosyolojisi
- Toplumsal Sorunlar
- Hukuk Sosyolojisi
- Bilgi Sosyolojisi
- Görsel Sosyoloji

18)<http://www.turkiyegazetesi.com.tr/gundem/351919.aspx>

<http://www.kamupersoneli.net/kamu-personelleri/ceyhun-irgil-den-sosyal-hizmet-mezunlari-icin-2-onerge-h19529.html>

19)<http://www.sosyalhizmetuzmani.org/hayirseverliktensosyalhizmetebiryuturma.htm>

20)<http://www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/upload/TuikKanun.pdf>

21)http://www.adalet.gov.tr/Tasarilar/kisisel_verilerin_korunmasi.pdf

22)<https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/YeniIhaleArama.aspx>

İhale Bilgileri

İhale Kayıt No 2016/535085

İhale Adı 16 Kişilik Danışma Yönlendirme Elemanı/ASDEP Görevlisi

İhale Türü - Usulü Hizmet - Açık

Kısmi Teklif Verilemez

İhale Branş Kodları (OKAS) 79622000

İhale Onay Tarihi 02.12.2016

İlanın Şekli İhale İlanı

İşin Yapılacağı Yer Adapazarı İzzet Şükrü Enez Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü

İhale Yeri - Tarihi - Saati

Sakarya Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Güllük Mh. Tezgel Sk.

No: 11 Adapazarı/SAKARYA - 30.12.2016 10:00

İhale Durumu İhale İlanı Yayınlanmış

İdare Bilgileri

Bağlı Olduğu En Üst İdare AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

Bağlı Olduğu İdare MÜSTEŞARLIK

İhaleyi Yapan İdare Adı

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR

BAKANLIĞI MÜSTEŞARLIK

İdarenin İli SAKARYA

İlan Bilgileri

Ön İlan

07.12.2016

İhale İlanı

Düzeltilme İlanı

İptal İlanı

Sonuç İlanı